

**Radboud
Universiteit**

Accenten in overheidscommunicatie: Do or Don't?

Een experimenteel onderzoek naar het effect van een Limburgs accent in
waarschuwingsboodschappen

MA Communicatie & Beïnvloeding (CIW)

Master Thesis

Augustus, 2020

Auteur:

M. Baltus

s1025899

Begeleider:

dr. S. Grondelaers

2de lezer:

dr. M. Starren

Accents in public communication: Do or Don't?

An experimental study on the effect of a Limburgish accent in warning messages

Kernwoorden: Overheidscommunicatie, Accenten, Instructional Crisis Communication, Public Warning

Voorwoord

Voor u ligt mijn masterscriptie ‘Accenten in overheidscommunicatie: Do or Don’t? Een experimenteel onderzoek naar het effect van een Limburgs accent in waarschuwingsboodschappen.’ ter afronding van de MA Communicatie- en Informatiewetenschappen: Communicatie en Beïnvloeding aan de Radboud Universiteit te Nijmegen. Het was een leerzame periode waarbij ik de kennis die ik heb opgedaan gedurende deze éénjarige master heb mogen toepassen tijdens het schrijven van de masterscriptie. Door de uitbraak van de coronacrisis vanwege de infectieziekte COVID-19 begin maart 2020, is niet alles rondom de masterscriptie verlopen zoals gepland. In het bijzonder het verzamelen van voldoende (Limburgse) proefpersonen voor het experiment bleek een uitdaging. Toch heeft mij dit niet tegengehouden om mijn masterscriptie en studie (hopelijk succesvol) af te sluiten vóór het begin van het nieuwe studiejaar. Graag wil ik hiervoor in het bijzonder mijn begeleider de heer dr. S. Grondelaers bedanken voor zijn ondersteuning en flexibiliteit gedurende het masterscriptietraject, met name vanwege zijn bereidheid om altijd vragen te beantwoorden en feedback te geven op mijn werk. Hierdoor heb ik telkens kritisch kunnen blijven nadenken en werken aan dit eindresultaat. Eveneens wil ik graag mevrouw dr. M. Starren bedanken voor haar flexibiliteit wat betreft het inleveren van de eindversie van deze masterscriptie. Mijn dank gaat ook in het bijzonder uit naar de heer T. van der Venne voor zijn eeuwige steun, geduld en feedback gedurende het schrijven van de masterscriptie.

Voor hun hulp bij het realiseren van het materiaal van de pre-test en het experiment zou ik graag de volgende personen willen bedanken, namelijk de vier sprekers van het experiment (en pre-test): F. Soomers, T. van der Venne, W. Baltus en L. Aartsma; de overige sprekers van de pre-test: E.E. Kapel, L. van der Venne, L. van den Heuvel, W. van der Venne, E. de Vries, J. Koemans, T. Bregman en P. van Gent. Ook wil ik alle proefpersonen bedanken die hebben meegewerkt aan het onderzoek door het invullen van de vragenlijst. Als laatste zou ik graag A. Sikkes willen bedanken voor haar hulp met de statistische vraagstukken gedurende het schrijven van de scriptie en L. Aartsma omdat zij altijd bereid is om mijn werk te lezen en hier gedegen feedback op te geven.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Mireille Baltus

Nijmegen, 25 augustus 2020

Abstract

In overheidscommunicatie wordt veelal gebruik gemaakt van het Standaardnederlands. Een publieke spreker met een licht accent (*regional flavouring*) blijkt daarentegen steeds vaker voor te komen in de Nederlandse samenleving. Deze studie omvat een experimenteel onderzoek naar het effect van een Limburgs accent in combinatie met het geslacht van de spreker op de waardering en geloofwaardigheid van de spreker in publieke waarschuwingsboodschappen van de overheid. Het onderzoek heeft een 2 (accent: licht Limburgs accent vs. Randstedelijk accent) x 2 (geslacht: man vs. vrouw) x 2 (waarschuwingsboodschap: veiligheid vs. gezondheid) binnenproefpersoon-ontwerp. Een totaal van 195 proefpersonen, waaronder 50 Limburgers, nam deel aan het onderzoek middels een vragenlijst. De resultaten tonen dat het Standaardnederlands niet meer de enige gewenste taalvariëteit is, maar dat er ruimte is voor verandering binnen overheidscommunicatie. Het Standaardnederlands met een regionaal accent (*regional flavouring*) lijkt namelijk inderdaad de nieuwe norm aan het worden onder Nederlanders. Het regionale Randstedelijke accent dat door zijn prestige als het nieuwe (neutrale) standaardaccent in Nederland zou kunnen worden ervaren, is ook in publieke waarschuwingsboodschappen nog steeds geprefereerd (H1 bevestigd), waarbij een vrouwelijke spreker met Randstedelijk accent wordt beoordeeld als de meest gewaardeerde en geloofwaardige spreker om deze boodschap over te brengen (H2 gedeeltelijk bevestigd, OV1 niet ondersteund). Limburgers beoordelen een spreker met een licht Limburgs accent hoger dan de volledige proefpersonensample (OV2 ondersteund). Bij een boodschap voor een Limburgs publiek wordt het daarnaast aanbevolen een mannelijke spreker met een licht Limburgs accent te gebruiken (OV3 niet ondersteund). Deze bevindingen bouwen voort op kennis over de evaluatie van accenten. Uiteindelijk kan deze studie ook handvatten voor de Nederlandse Rijksoverheid bieden bij het gebruik van een accent in overheidscommunicatie en daardoor kunnen zorgen voor een betere opvolging van publieke waarschuwingsboodschappen door burgers.

Accenten in overheidscommunicatie: Do or Don't?

De Nederlandse Rijksoverheid communiceert via campagnes over huidig beleid en maatschappelijk relevante thema's aan de Nederlandse bevolking (Rijksoverheid, 2019). Binnen het brede spectrum van overheidscommunicatie wordt ten tijde van onrust zoals een storm of het huidige COVID-19 virus gebruik gemaakt van crisiscommunicatie. Deze vorm van communicatie is cruciaal omdat de boodschap correct en tijdig moet worden overgebracht ter bescherming van de burgers (Bean et al., 2015). Sprekers die worden ingezet in overheidscommunicatie lijken over het algemeen gebruik te maken van 'Standaardnederlands', oftewel de formele taal die wordt gesproken door met name "hoogopgeleide mensen in het Westen van Nederland", en bekend staat bij alle Nederlanders (Van Bezooijen, 1994, p.255; Grondelaers & Van Hout, 2010a; Gluszek & Dovidio, 2010; Grondelaers, Van Hout & Speelman, 2011). Er is dan (bijna) geen sprake van een accent bij de spreker die de boodschap communiceert. Toch wordt het Randstedelijke accent, een accentvariant uit de grote Nederlandse steden (Amsterdam, Utrecht, Den Haag en Rotterdam) dat door zijn prestige zou kunnen worden ervaren als een accent dichtbij dat van het Standaardnederlands (Grondelaers, Van Hout & Van Gent, 2019a), ook steeds meer gehoord (Pinget, Rotteveel & Van de Velde, 2014).

Niettemin is het afgelopen decennia herhaaldelijk experimenteel vastgesteld dat Standaardnederlands met een regionaal accent (*regional flavouring*) de nieuwe norm aan het worden is onder Nederlanders (Grondelaers & Van Hout, 2010a; Grondelaers et al., 2011). Het wordt steeds normaler om een presentator of nieuwslezer met een ander accent dan het Standaardnederlands te zien (Van Bezooijen, 1994; Grondelaers et al., 2011; Pinget et al., 2014). Deze ontwikkeling in de nieuwe taalnorm wordt daarentegen nog niet teruggezien in overheidscommunicatie. Is het Standaardnederlands nog als enige variëteit gewenst, of is er in sommige contexten ruimte voor verandering?

Hoewel het Standaardnederlands veelal wordt gezien als superieur vanwege het prestige dat aan het accent wordt verbonden, is er een groeiende tolerantie voor regionale accenten (Grondelaers, van Hout & Steegs, 2010). De accentsterkte speelt hierin wel een rol (Grondelaers et al., 2019a). Hoe zwakker het gebruikte accent van de spreker hoe meer deze spreker namelijk wordt gewaardeerd door luisteraars (Grondelaers et al., 2019a). Het geslacht van de spreker lijkt daarnaast ook van belang voor deze waardering; een zwak maar herkenbaar vrouwelijk Limburgs accent wordt bijna even hoog gewaardeerd als het vrouwelijke Randstedelijke accent op de dimensies van superioriteit en dynamiek (Grondelaers et al., 2019a).

Doordat het Limburgse accent van alle getoetste regionale accenten het minst negatief wordt veroordeeld in officiële situaties van formele communicatie, naast het Randstedelijke accent (Grondelaers et al., 2010; Grondelaers et al., 2011) is de algemene onderzoeksvraag: *Wat is het effect van een licht Limburgs accent (vs. Randstedelijk accent) in combinatie met het geslacht van de spreker in waarschuwingsboodschappen van de overheid?*. Het is duidelijk dat er momenteel een gebrek is aan theoretische kennis over de rol van accenten in overheidscommunicatie. Het gerealiseerde onderzoek levert nieuwe bevindingen op en draagt bij aan deze bestaande kennis van het gebruik van accenten in communicatie en overheidscommunicatie, met name de rol van accenten in *Instructional Crisis Communication* en *Public Warning*. Het onderzoek is mogelijk ook interessant voor de samenleving doordat een overheid zoals Nederland ervoor kan kiezen om in de communicatie een bepaald accent te gebruiken voor een bepaalde doelgroep.

Overheidscommunicatie ten tijde van een crisis

Communicatie speelt voor de Nederlandse Rijksoverheid een grote rol in het overbrengen van beleid en het onder de aandacht brengen van belangrijke maatschappelijke thema's in de samenleving (Seydel, Van Ruler & Scholten, 2002; Van Rooij & Aarts, 2014; Rijksoverheid, 2019). Overheidscommunicatie kan daarbij worden gedefinieerd als een "overdracht van informatie" waarbij het communiceren van het beleid van de Rijksoverheid leidend is (Van Rooij & Aarts, 2014). Vooral ten tijde van een crisis zoals een storm of de huidige COVID-19 crisis is de juiste communicatie- en informatievoorziening naar burgers cruciaal (Bean et al., 2015). Crisiscommunicatie, en dan vooral de subdiscipline instructieve crisiscommunicatie, wordt door autoriteiten ingezet om een publieke boodschap over te brengen (Bean et al., 2015). Waar crisiscommunicatie zich bezig houdt met het beheersen en herstellen van een specifiek incident dat plots heeft plaatsgevonden en reeds schade heeft veroorzaakt, zorgt instructieve crisiscommunicatie ervoor dat waarschuwingsboodschappen over dit incident correct worden begrepen door het publiek (Sellnow & Sellnow, 2010; Bean et al., 2015).

Publieke waarschuwingsboodschappen komen vooral voor wanneer het leven of eigendom van een populatie of gemeenschap ernstig en imminent belemmerd wordt door een mogelijke crisis (Bean et al., 2015). Een instructieve crisisboodschap, een vorm van publieke waarschuwingsboodschap, bevat informationele elementen die ervoor zorgen dat mensen eerder gemotiveerd zijn om zichzelf te beschermen en actie te ondernemen, zoals: (1) uitleg van de aard van de dreiging, (2) relevantie van de dreiging voor het publiek, en (3) specifieke instructiebegeleiding om dreiging te vermijden of behandeling (indien iemand gewond is

geraakt) te zoeken (Bean et al., 2015; Sellnow, Johansson, Sellnow, & Lane, 2019). De focus van dit onderzoek ligt dan ook op de instructieve crisisboodschap, waarbij als term wordt gerefereerd aan ‘publieke waarschuwingsboodschappen’.

Publieke waarschuwingsboodschappen zijn vaak gerelateerd aan de veiligheid en gezondheid van burgers (Bean et al., 2015), zoals het geval is in een crisisboodschap over COVID-19, Storm Ciara of een hittegolf in Nederland. Het is van belang dat deze crisisboodschappen serieus worden genomen door burgers en het advies dat hierin wordt gegeven ten goede van de Nederlandse volksgezondheid als geloofwaardig wordt ervaren en correct wordt opgevolgd. De geloofwaardigheid van een bron, zoals een spreker, wordt bepaald aan de hand van de betrouwbaarheid en de deskundigheid van deze bron (Hoeken, Hornikx & Hustinx, 2009). Het accent van een spreker in een publieke waarschuwingsboodschap zou de geloofwaardigheid van de spreker mogelijk kunnen beïnvloeden, en wellicht dus ook de mate van opvolging door burgers.

Accenten in het Nederlands

Een accent kan worden gedefinieerd als de fonetische inkleuring van de manier waarop iemand iets uitspreekt (Giles, 1970; Gluszek & Dovidio, 2010). Een accent is een belangrijk onderdeel van de sociale identiteit van een spreker en brengt associaties met zich mee (Gluszek & Dovidio, 2010). Bepaalde aspecten van een persoon zoals gender, kleding of spraak activeren bij mensen namelijk een specifiek stereotype dat de beoordeling over deze spreker beïnvloedt (Heijmer & Vonk, 2002). “Na gender en kleding is iemands spraak de krachtigste stereotyperingstrigger” (Grondelaers, Spielman & Van Gent, 2019b, p.9) en het hebben van een accent draagt hier aan bij.

Er zijn verschillende soorten goed herkenbare regionale accenten in het Nederlands, zoals een Randstedelijk (Amsterdam, Utrecht, Den Haag, Rotterdam), Zuidelijk (Limburg), Noordelijk (Groningen) en een Midden (Gelderland) accent (Grondelaers et al., 2019a). Ondanks dat er nog veel meer accenten zijn in het Nederlands, zijn deze bovengenoemde accenten herhaaldelijk onderzocht en is het bekend dat zij anders door Nederlanders worden gewaardeerd. Experimentele onderzoeken in de *speaker evaluation / matched-guise* traditie hebben aan het licht gebracht dat beoordelingen over accenten typisch correleren in drie dimensies: (1) ‘superioriteit’ – status en competentie, (2) ‘warmte’ – integriteit en solidariteit, en (3) ‘dynamiek’ – cool en trendy (Kristiansen, 2009; Grondelaers et al., 2010; Grondelaers et al., 2019a). Aan de hand van deze drie dimensies kan een beeld worden gevormd over de waardering voor (het accent van) de spreker (Grondelaers et al., 2019a). De dimensies van

superioriteit en warmte worden het meest onderzocht in onderzoek naar accentwaarderingen (Grondelaers et al., 2019a). De Rijksoverheid brengt een bepaalde mate van autoriteit en status met zich mee op het gebied van beleidsvorming in Nederland (Seydel et al., 2002). Het is mogelijk dat de toevoeging van deze sociale cue van status aan het accent een positieve invloed heeft op de dimensie van superioriteit binnen de waardering voor de spreker en uiteindelijk op de geloofwaardigheid van deze spreker. Grondelaers et al. (2019a) vonden dat naast de twee dimensies van superioriteit en warmte, de dimensie van dynamiek ook in toenemende mate een dimensie is waar beoordelingen van luisteraars in bleken te correleren. De dimensie van dynamiek is daardoor een goede aanvulling om de waardering voor sprekers met een accentvariant adequaat te meten. In het huidige onderzoek zullen daarom alle drie de dimensies worden gebruikt om samen een duidelijk beeld te geven over de waardering voor de spreker.

Van alle regionale accenten wordt het Randstedelijke accent beoordeeld als het meest prestigieuze accent in termen van de status van sprekers van het accent, en is het meest geschikt voor formele interactie (Heijmer & Vonk, 2002; Grondelaers et al., 2010; Grondelaers et al., 2011). Door zijn prestige kan het Randstedelijke accent worden ervaren als een accent dichtbij het Standaardnederlands (Grondelaers et al., 2019a) en wordt zodoende ook steeds meer als het nieuwe (neutrale) standaardaccent in Nederland gezien (Grondelaers, Van Hout & Van Gent, 2016). Ondanks positieve kenmerken zoals competentie en professionaliteit die met het prestigieuze Randstedelijke accent worden geassocieerd, wordt het accent tegelijk ook gezien als afstandelijk en arrogant, en scoort het dus lager op de warmtedimensie (Grondelaers et al., 2010; Grondelaers et al., 2011; Grondelaers et al., 2019a).

De overige regionale accenten worden gezien als minder prestigieus maar zijn, met uitzondering van het Noordelijke accent (Groningen), niet meteen afgeschreven voor formele communicatie (Grondelaers et al., 2010; Grondelaers et al., 2011). De negatievere associatie van het gebrek aan competentie en professionaliteit (superioriteitsdimensie) waarmee het Limburgs accent wordt geassocieerd, wordt goedge maakt door de positieve kenmerken vriendelijkheid en sympathie (Grondelaers et al., 2011). In vergelijking met de andere regionale accenten wordt het Limburgs gezien als het meest melodieuze accent waarbij vanuit de literatuur de verwachting is dat het Limburgs, na het Randstedelijke accent, het meest geschikt is voor formele communicatie (Grondelaers et al., 2010; Grondelaers et al., 2011). Om deze reden is in het huidige onderzoek het Limburgse accent (vs. Randstedelijke accent) gebruikt als het accent dat zal worden getoetst.

Accentsterkte

De sterkte van het accent blijkt ook een effect te hebben op de waardering voor de spreker (Grondelaers et al., 2019a). Een individu met een accent wordt namelijk positiever beoordeeld naarmate het accent minder sterk is (Gluszek & Dovidio, 2010; Grondelaers et al., 2011). Het onderzoek van Grondelaers et al. (2019a) vond wat betreft het Limburgse accent, dat een milde variant een hogere waardering kreeg op de dimensie van superioriteit en dynamiek dan een sterk Limburgs accent binnen de waardering voor de spreker. De gebruikelijke negatieve associatie van een gebrek aan competentie en professionaliteit van het Limburgse accent (Grondelaers et al., 2011) bleek bij het milde accent veel minder aanwezig te zijn. De milde versies van het Limburgse accent werden door de helft van de proefpersonen niettemin minder goed geïdentificeerd dan verwacht (Grondelaers, Van Hout & Van der Harst, 2015; Grondelaers et al., 2019a). Om dit te voorkomen in het huidige onderzoek is de suggestie opgevolgd om een iets sterker accent te gebruiken om deze identificatie te vergemakkelijken, waarbij als term zal worden gerefereerd aan een 'licht' Limburgs accent. Het is duidelijk dat er een verband bestaat tussen accent en accentsterkte in de waardering voor de spreker. De verwachting is daarom:

H1. *Een spreker met een Randstedelijk accent in publieke waarschuwingsboodschappen wordt hoger beoordeeld op de (a) waardering en (b) geloofwaardigheid van de spreker, dan een spreker met een licht Limburgs accent.*

De rol van geslacht van de spreker

Het geslacht van de spreker kan ook invloed hebben op de waardering en geloofwaardigheid van de spreker. Er zijn namelijk verschillen te vinden tussen hoe mensen mannelijke en vrouwelijke sprekers beoordelen. Zo worden vrouwen over het algemeen ervaren als aardiger, warmer en begripvoller dan mannen (Brown & Cichocki, 1995; Linek, Gerjets, & Scheiter, 2010), terwijl mannen eerder worden gekenmerkt als analytisch, onafhankelijk en agressief (Brown & Cichocki, 1995).

Verschillen en voorkeuren in het luisteren naar een spreker van een bepaald geslacht kunnen ook aanwezig zijn voor individuele luisteraars. Bepaalde mensen blijken namelijk een voorkeur te hebben om te luisteren naar een spreker van hetzelfde geslacht (*similarity-attraction*), terwijl anderen een spreker van het andere geslacht juist prefereren (*complementary-attraction*) (Linek et al., 2010). Linek et al. (2010) onderzochten het spreker/gender effect in een gesproken tekst voor een multimediboodschap. In het onderzoek bleek de voorkeur uit te gaan naar een vrouwelijke spreker ongeacht het geslacht van de

luisteraar (Linek et al., 2010). Desalniettemin vallen individuele voorkeuren van luisteraars buiten het bereik van het huidige onderzoek, ondanks het effect. Het onderzoek van Linek et al. (2010) laat daarentegen wel zien dat er een voorkeur is onder luisteraars voor een vrouwelijke spreker in een gesproken boodschap.

In Nederland is onderzoek naar accenten vooral gebaseerd op mannelijke sprekers (Heijmer & Vonk, 2002; Grondelaers & Van Hout, 2010; Van de Velde & Pinget, 2013; Grondelaers et al., 2015). Vrouwelijke sprekers in combinatie met een specifiek accent en accentsterkte zijn bijna niet onderzocht. Een uitzondering is het onderzoek van Grondelaers et al. (2019a) naar de beoordeling van Nederlandse regionale accenten en de invloed van accentsterkte en geslacht. Uit dit onderzoek bleek dat vrouwelijke sprekers (met een Limburgs of Randstedelijk accent) over het algemeen hoger scoorden op de drie dimensies van superioriteit, warmte en dynamiek dan mannelijke sprekers (met een Limburgs of Randstedelijk accent) (Grondelaers et al., 2019a). Een zwak maar herkenbaar (mild) vrouwelijk Limburgs accent wordt daarnaast bijna even hoog gewaardeerd als het vrouwelijke Randstedelijke accent op de dimensies van superioriteit en dynamiek (Grondelaers et al., 2019a). Het zou dus mogelijk kunnen zijn dat vrouwelijke sprekers met een licht Limburgs accent net zo geloofwaardig zijn in het overbrengen van overheidscommunicatie als een spreker van het Randstedelijk accent. De volgende hypothese (H2) en onderzoeksvraag (OV1) is daarom opgesteld:

H2. *Een vrouwelijke spreker in publieke waarschuwingsboodschappen wordt hoger beoordeeld op de (a) waardering en (b) geloofwaardigheid van de spreker, dan een mannelijke spreker.*

OV1. *Zorgt een vrouwelijke spreker met een licht Limburgs accent in publieke waarschuwingsboodschappen voor een hogere beoordeling van de (a) waardering en (b) geloofwaardigheid van de spreker, dan een spreker met een Randstedelijk accent?*

Publiek: accent & eigen regio

De identificatie met de spreker door de ontvanger (met hetzelfde accentgebruik) zou mogelijk ook een rol kunnen spelen in de geloofwaardigheid en de waardering voor de spreker. In het onderzoek van Kristiansen en Giles (1992), uitgevoerd in Denemarken met Deense accenten, bleek er een verschil te zijn in de bereidheid van proefpersonen om mee te doen aan een questionnaire na afloop van een publieke filmsetting, dat afhankelijk was van het gebruikte accent van de spreker. Deelname door proefpersonen bleek het grootst bij het Standaard Deens

(standaardtaalvariant in Denemarken), maar afhankelijk van de woonplaats van het filmpubliek waren er ook individuele voorkeuren voor andere niet-standaard Deense accenten. Vooral bij het jonge publiek kon deze voorkeur verschillen (Kristiansen & Giles, 1992).

Zou bij het gebruik van een Limburgs accent, een publiek uit Limburg ook eerder de voorkeur aan een Limburgs accent geven? Hier zijn onderzoeken nochtans tegenstrijdig over. Uit meerdere onderzoeken naar accentevaluatie bleek de waardering voor de spreker onafhankelijk van de regio waar de luisteraar zelf vandaan kwam (Grondelaers et al., 2010; Grondelaers et al., 2019a). Grondelaers et al. (2010) vonden dat respondenten het eigen accent niet prefereerden boven andere accenten, en zagen dus geen *in-group favoritism*. Zij zagen enkel robuuste en stabiele houdingen tegenover de accenten onafhankelijk van de regionale provincie van herkomst van proefpersonen (Grondelaers et al., 2010).

Er werden ook resultaten gevonden waarbij het Limburgse accent en de regio van herkomst wel degelijk van invloed waren op de waardering voor de spreker. Van de Velde en Pinget (2013) en Pinget et al. (2014) vonden dat proefpersonen uit het Zuiden positiever waren over sprekers met een Limburgs accent, terwijl sprekers met een Randstedelijk accent door Limburgers minder positieve scores kregen. Ondanks deze minder positieve scores voor het Randstedelijke accent werd het wel nog steeds als het meest standaard geëvalueerd door Limburgers (Van de Velde & Pinget, 2013; Pinget et al., 2014). De auteurs geven aan dat de reden van deze bevinding is terug te halen op de observatie dat Zuiderlingen, mede als reactie op de gepercipieerde dominantie van de Randstad (het Standaardnederlands), de eigen regionale identiteit versterken door meer gebruik te maken van regionale karakteristieken in de standaard taal, aldus het Limburgse accent (Van de Velde & Pinget, 2013). Van alle regio's zouden Limburgers daarom mogelijk positiever kunnen zijn over een spreker van een overheidsboodschap met een Limburgs accent.

Het is twijfelachtig dat enkel Van de Velde en Pinget (2013) en Pinget et al. (2014) tot deze bevindingen kwamen en andere soortgelijke onderzoeken niet (Grondelaers et al., 2010; Grondelaers et al., 2019a). Een mogelijke verklaring is dat andere meetschalen zijn gebruikt dan de gebruikelijke dimensies van superioriteit, dynamiek en warmte (inclusief statistische analyses) in de analyse van Van de Velde en Pinget (2013) en Pinget et al. (2014). Het contrast in bevindingen over het effect van regio van het publiek en het Limburgse accent leidde daarom tot de tweede onderzoeksvraag:

OV2. *Zorgt een spreker met een licht Limburgs accent in publieke waarschuwingsboodschappen voor een hogere beoordeling van de (a) waardering en (b) geloofwaardigheid van de spreker als proefpersonen zelf Limburgs zijn?*

Het effect van regio van het publiek in combinatie met de hoge score van het vrouwelijk milde Limburgse accent (Grondelaers et al., 2019a) bracht de derde onderzoeksvraag:

OV3. *Zorgt een vrouwelijke spreker (vs. mannelijke spreker) met een licht Limburgs accent in publieke waarschuwingsboodschappen voor een hogere beoordeling van de (a) waardering en (b) geloofwaardigheid van de spreker als proefpersonen zelf Limburgs zijn?*

Methode

Materiaal

In dit experimentele onderzoek beluisterden proefpersonen twee verschillende fictieve audioboodschappen van de Nederlandse Rijksoverheid, één over veiligheid en één over gezondheid van (zoals in Grondelaers & Van Hout, 2010a; Grondelaers et al., 2015) ongeveer 20 seconden per fragment. Elke boodschap begon met de zin: “*Dit is een bericht van de Nederlandse Rijksoverheid*” waarna de rest van het geluidsfragment volgde van één van de twee boodschappen. De twee boodschappen gebruikt voor de audiofragmenten in het experiment waren:

Boodschap 1: Veiligheid

“*Code Rood. Houd rekening met stormachtig weer. Let op gevaarlijke situaties zoals omvallende bomen die door de regenval en wind kunnen ontstaan. Advies: Houd ramen goed dicht en vermijd losliggende materialen in- en om het huis.*” (37 woorden).

Boodschap 2: Gezondheid

“*Coronavirus COVID-19. Houd rekening met een langere periode van thuisquarantaine om de zorg te verlichten. Let op bij klachten zoals hoesten, keelpijn en koorts. Advies: Blijf zoveel mogelijk thuis en houdt buiten 1.5 meter afstand.*” (35 woorden).

Publieke waarschuwingsboodschappen zijn veelal gerelateerd aan de veiligheid en gezondheid van burgers (Bean et al., 2015) waardoor de keuze is gemaakt om ook binnen dit onderzoek deze twee thema's aan te houden. Door twee verschillende onderwerpen te kiezen was het

mogelijk om een beter algemeen beeld te krijgen van de evaluatie binnen publieke waarschuwingsboodschappen dan bij het blootstellen van proefpersonen aan enkel één onderwerp. Ten tijde van deze studie was het coronavirus COVID-19 een relevant onderwerp voor alle Nederlandse burgers. Andere onderwerpen binnen het thema gezondheid (zoals een hittegolf) zouden niet dezelfde mate van urgentie oproepen bij proefpersonen waardoor de keuze is gemaakt om het coronavirus COVID-19 als gezondheidswaarschuwingsboodschap te gebruiken. Daarnaast is er als veiligheidswaarschuwingsboodschap gekozen voor een storm (code rood) omdat dit onderwerp mogelijk ook relevant zou zijn gedurende de maatregelen rondom het coronavirus COVID-19. Door de thuisquarantaine waren burgers namelijk onder andere bezig met verbouwingen aan hun eigen huis of tuin waardoor in de boodschap het gedeelte ‘losliggende materialen in- en om het huis’ is toegevoegd. De inhoud van de twee boodschappen zijn zoveel mogelijk gelijk gehouden door ze te vormen aan de hand van de informationele elementen van een instructieve crisisboodschap volgens Bean et al. (2015) en Sellnow et al. (2019). Als laatste, zijn in de samenstelling van de audioboodschappen ook de fonemen /a/ en /g/ toegevoegd. Deze klanken zouden namelijk voor een snellere identificatie van de spreker met een licht Limburgs accent kunnen zorgen (Grondelaers & Van Hout, 2010a).

De twee audioboodschappen van het experiment werden ingesproken door mannelijke en vrouwelijke sprekers met een licht Limburgs accent en een Randstedelijk accent en zijn doormiddel van een pre-test (zie bijlage 1) geselecteerd. In de pre-test zijn dertien dezelfde audioboodschappen met de tekst van ‘Boodschap 1: Veiligheid’ ingesproken door in totaal acht vrouwelijke en vier mannelijke sprekers en getoetst op identificatie van accent en accentsterkte van de spreker. Van deze twaalf sprekers waren zes sprekers (vier vrouwen en twee mannen) afkomstig uit de provincie Limburg en zeven sprekers (vier vrouwen en drie mannen) afkomstig uit of verbleven in de provincies Utrecht (twee), Noord-Holland (twee), Zuid-Holland (één), Gelderland (één) en Overijssel (één). Eén mannelijke spreker maakte gebruik van de *matched-guise* techniek waarbij hij zowel een audioboodschap insprak met een licht Limburgs accent als een Randstedelijk accent. Deze spreker is namelijk geboren en opgegroeid in Limburg maar is sinds verscheidene jaren ook woonachtig in Den Haag en heeft een goede controle over de twee accentsoorten. Alle sprekers kregen voor het opnemen van de audioboodschappen specifieke instructies toegestuurd door de onderzoeker en werden gevraagd om duidelijk (zorgvuldig te articuleren), officieel, rustig en in het bijzonder overtuigend te klinken.

Een totaal van 22 respondenten voltooiden de pre-test volledig. Hiervan waren er 15 vrouwen (68%) en zeven mannen (32%) waarbij het opleidingsniveau WO (50%) het meest voorkwam. De respondenten hadden een gemiddelde leeftijd van 26 jaar. In de pre-test

beluisterden respondenten alle dertien audioboodschappen waarna na elk audiofragment van gesproken voorgelezen tekst een aantal dezelfde vragen werden gesteld op één zevenpunts Likert-schalen, zoals: ‘Waar denk je dat de spreker van het audiofragment dat je net hebt gehoord is geboren en/of opgegroeid?’ en ‘Hoe sterk vind je zijn/haar accent?’ (aan de hand van Grondelaers et al. 2015). Ook werd er gevraagd naar aantrekkelijkheid, intelligentie, vlotheid en mogelijke leeftijd van de sprekers om tot de selectie van sprekers voor het experiment te komen. De volledige methode van de pre-test bevindt zich in bijlage 1.

Voor het ‘licht’ Limburgse accent in het huidige onderzoek werd gekozen voor sprekers met een sterker accent dan het ‘milde’ accent gebruikt in eerder onderzoek. De milde versies van het Limburgse accent werden namelijk in deze onderzoeken door de helft van de proefpersonen minder goed geïdentificeerd dan verwacht (Grondelaers et al., 2015; Grondelaers et al., 2019a). De accentsterkte van de mannelijke licht Limburgse spreker ($M = 4.77$) en de vrouwelijke licht Limburgse spreker ($M = 4.50$) in het huidige onderzoek was daarom sterker dan de accentsterkte van de mannelijke mild Limburgse spreker ($M = 3.00$) en de vrouwelijke mild Limburgse spreker ($M = 2.94$) zoals in het onderzoek van Grondelaers et al. (2019a). Toch was het licht Limburgse accent ook bijna twee puntengemiddelden lager dan het sterke Limburgse accent gebruikt in Grondelaers et al. (2019a, tabel 1). Voor het Randstedelijke accent werden de twee sprekers gekozen met de laagste gemiddelde accentsterkte, met gelijke leeftijden (tussen de 20 en 30 jaar) én waarbij de luisteraars een Randstedelijke provincie (Noord-Holland, Zuid-Holland of Utrecht) als herkomstprovincie van deze sprekers kozen.

Uiteindelijk zijn een totaal van twee mannen (*spreker 10*: Randstedelijk, uit Noord-Holland, door 86.3% van de proefpersonen geïdentificeerd als afkomstig uit de Randstedelijke provincies met accentsterkte $M = 2.91$; *spreker 6*: licht Limburgs, uit Limburg, door 72.2% van de proefpersonen geïdentificeerd als afkomstig uit het Zuiden van Nederland (Limburg en Noord-Brabant) met accentsterkte $M = 4.77$) én twee vrouwen (*spreker 8*: Randstedelijk, uit Noord-Holland, door 63% van de proefpersonen geïdentificeerd als afkomstig uit de Randstedelijke provincies met accentsterkte $M = 3.00$; *spreker 7*: licht Limburgs, uit Limburg, door 63.6% van de proefpersonen geïdentificeerd als afkomstig uit het Zuiden van Nederland met accentsterkte $M = 4.50$) geselecteerd voor het experiment (zie bijlage 1, tabel 4). Door het bovengemiddelde percentage van correct geïdentificeerde herkomstregio's van deze geselecteerde sprekers in de pre-test bleek het niet noodzakelijk om deze variabele van herkomstprovincie van de spreker mee te nemen in het experiment.

Proefpersonen

Een totaal van 256 proefpersonen nam deel aan het experiment. Hiervan maakten 61 proefpersonen de vragenlijst niet af en zijn daardoor niet meegenomen in de analyse. Dit resulteerde in een totaal van 195 proefpersonen die mee zijn genomen in het onderzoek en de verdere analyses. Als opleidingsniveau gaven de meeste proefpersonen 'WO' aan als huidige of hoogst genoten opleiding. De opleidingsniveaus liepen uiteen van 'HAVO' (drie) tot 'WO' (110). Uit de χ^2 -toets tussen Opleidingsniveau en Versie bleek geen verband te bestaan ($\chi^2(28) = 34.61, p = .181$). Opleidingsniveau verschilde dus niet over de acht versies van het experiment. De gemiddelde leeftijd van proefpersonen was 25 jaar ($M = 24.99, SD = 4.02$). Leeftijden liepen uiteen van achttien tot veertig jaar, waarvan enkel zeven proefpersonen ouder waren dan 34 jaar. Uit een eenweg variantie-analyse van Versie op Leeftijd bleek geen significant hoofdeffect van Versie ($F(7, 187) < 1$). Leeftijd verschilde dus niet over de acht versies van het experiment. Binnen de 195 proefpersonen waren er 144 vrouwen (73.8%) en 51 mannen (26.2%). Uit de χ^2 -toets tussen Geslacht en Versie bleek geen verband te bestaan ($\chi^2(7) = 5.39, p = .613$). De man-vrouw verdeling verschilde dus niet over de acht versies van het experiment. Alle 195 proefpersonen (100%) gaven aan Nederlands als moedertaal te bezitten, een randvoorwaarde voor deelname. Bij de stelling 'Wat is uw herkomstregio, oftewel de regio/streek waar u bent geboren en opgegroeid?' bleken alle twaalf Nederlandse provincies te zijn vertegenwoordigd in het onderzoek. Er werd naar gestreefd om proefpersonen te werven in Limburg en de Randstedelijke provincies (Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht) waarbij Limburgse proefpersonen het meest van belang waren voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen in dit onderzoek. Uiteindelijk bleken proefpersonen het vaakst uit Limburg (50 personen, 26%) en Overijssel (42 personen, 22%) te komen. Een totaal van 35 personen (18%) kwamen uit de Randstedelijke provincies (Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht) en 34 personen (17%) uit Gelderland. De overige zes provincies werden vertegenwoordigd door de resterende 34 proefpersonen. Bij de vraag 'De boodschap van de spreker is helder/duidelijk' (Evaluatie Boodschap) gaven proefpersonen gemiddeld aan het met deze stelling 'eens' te zijn ($M = 5.81, SD = .942$). Slechts twaalf proefpersonen vonden dat de boodschap onduidelijk was en gaven aan het 'niet eens' te zijn met de vraag. Uit een eenweg variantie-analyse van Boodschap op Evaluatie Boodschap bleek geen significant hoofdeffect van Boodschap ($F(1, 388) < 1$). De evaluatie van de boodschap door proefpersonen verschilde dus niet over de twee waarschuwingsboodschappen van het experiment. Bij de stelling 'Ik zie de Nederlandse Rijksoverheid als een autoriteit op het gebied van beleidsvorming' (Evaluatie

AutoriteitOverheid) gaven 44% van de proefpersonen (86) aan het met deze stelling 'eens' te zijn, 26% was er 'helemaal mee eens' (51) en 22% was er 'beetje mee eens' (43). De overige 7.7% van de respondenten was 'neutraal' (11), 'beetje niet mee eens' (2) of 'helemaal niet mee eens' (2). Een percentage van 92.4% van de proefpersonen bleek het dus eens te zijn (uiteenlopend van 'helemaal mee eens' tot 'beetje mee eens') met de hierboven genoemde stelling. Uit een eenweg variantie-analyse van Versie op Evaluatie AutoriteitOverheid bleek geen significant hoofdeffect van Versie ($F(7, 187) < 1$). De evaluatie van de autoriteit van de overheid verschilde dus niet over de acht versies van het experiment.

Onderzoeksontwerp

Het onderzoek had een 2 (accent: licht Limburgs accent vs. Randstedelijk accent) x 2 (geslacht: man vs. vrouw) x 2 (waarschuwingsboodschap: veiligheid vs. gezondheid) binnenproefpersoon-ontwerp. Dit leverde acht condities op; proefpersonen werden random toegewezen aan twee van die acht condities, ongeveer 25 per groep. Er waren acht versies van het experiment wat uiteindelijk heeft gezorgd voor ongeveer 50 proefpersonen per conditie. Zie bijlage 2 voor de verdeling van de versies en condities van het experiment.

Instrumentatie

Allereerst werden een aantal demografische vragen aan proefpersonen gesteld. Er werd geïnformeerd naar hun leeftijd, moedertaal, opleidingsniveau (wat is uw huidige of hoogstgenoten opleiding? – Basisschool t/m WO), herkomstregio (wat is uw herkomstregio, oftewel de regio/streek waar u bent geboren en opgegroeid? – selecteer de provincie) en gender (met welk gender identificeert u zich het meest?).

De *geloofwaardigheid van de spreker* werd gemeten aan de hand van twaalf zevenpunts semantische differentialen van Hoeken, Hornikx en Hustinx (2009). Deze twaalf items waren onderverdeeld in de twee subschalen: 'Betrouwbaarheid van de bron' en 'Deskundigheid van de bron'. 'Betrouwbaarheid van de bron' werd gemeten aan de hand van zes zevenpunts semantische differentialen behorende bij de stelling 'De spreker lijkt mij...': (1) Oneerlijk – Eerlijk, (2) Gemaakt – Oprecht, (3) Niet te vertrouwen – Te vertrouwen, (4) Immoreel – Rechtschapen, (5) Malafide – Integer, en (6) Corrupt – Onkreukbaar. 'Deskundigheid van de bron' werd gemeten aan de hand van zes zevenpunts semantische differentialen behorende bij de stelling 'De spreker lijkt mij...': (1) Onintelligent – Intelligent, (2) Onervaren – Ervaren, (3) Incompetent – Competent, (4) Slecht geïnformeerd – Goed geïnformeerd, (5) Dom – Slim, en (6) Capabel – Incapabel. De betrouwbaarheid van Geloofwaardigheid van de spreker bestaande

uit twaalf items was goed: $\alpha = .92$. Het gemiddelde van die twaalf items is gebruikt voor de afhankelijke variabele Geloofwaardigheid van de spreker, die in de verdere analyses is gebruikt.

De waardering voor de spreker werd gemeten aan de hand van elf items geformuleerd als zevenpunts Likertschalen (helemaal niet mee eens – helemaal mee eens) met de vraag ‘Volgens mij is deze persoon..’: (1) chic, (2) hoogopgeleid, (3) serieus, (4) modern, (5) hip, (6) trendy, (7) aardig, (8) een warme persoonlijkheid, (9) behulpzaam, (10) fysiek aantrekkelijk, en (11) een goede overheidsvertegenwoordiger. Deze schaalvragen zijn gebaseerd op het onderzoek van Grondelaers et al. (2019a) naar de dimensies van superioriteit, dynamiek en warmte. Een principale componentenanalyse met oblimin-rotatie liet een oplossing in drie factoren zien die samen 65.72% van de variantie verklaren. De drie factoren waren Superioriteit, Warmte en Dynamiek en elke schaal bleek betrouwbaar (Superioriteit: $\alpha = .71$; Warmte: $\alpha = .83$; Dynamiek: $\alpha = .81$). Een oblimin-rotatie staat afhankelijkheid van de factoren en dus correlatie tussen de dimensies toe waardoor deze rotatie een betere keuze is voor de drie dimensies van waardering voor de spreker, ten opzichte van een varimax-rotatie. In tabel 1 bevinden zich alle resultaten van deze principale componentenanalyse, waarbij de dikgedrukte resultaten de factorladingen van boven de .40 zijn.

Tabel 1. De resultaten van de principale componentenanalyse met oblimin-rotatie

Items	Superioriteit	Warmte	Dynamiek
Chic	.76	.21	-.14
Hoogopgeleid	.75	-.11	-.11
Een goede overheidsvertegenwoordiger	.74		
Serieus	.68	-.12	.18
Aardig		.86	
Behulpzaam	.12	.85	
Een warme persoonlijkheid		.84	-.11
Hip			.91
Trendy			.91
Modern		-.11	.76
Fysiek aantrekkelijk	.33		.45
Eigenwaarden	2.74	2.68	3.03
% verklaarde var.	36.18	15.18	14.37
α	.71	.83	.81

Na ieder audiofragment en het bevragen van de eerder genoemde afhankelijke variabelen werd de controlevraag gesteld: 'De boodschap van de spreker is helder / duidelijk' (één zevenpunts Likertschaal van 'Helemaal niet mee eens – Helemaal mee eens'), om te controleren of het boodschapsontwerp zelf mogelijke onduidelijkheid met zich meebracht en om een effect hiervan op de resultaten uit te sluiten. Eerdere vragen lagen qua focus namelijk op de spreker en niet op de boodschap om zo afleiding te voorkomen. Ten slotte werd op het einde van de vragenlijst ook de controlevraag gesteld: 'Ik zie de Nederlands Rijksoverheid als een autoriteit op het gebied van beleidsvorming' (één zevenpunts Likertschaal van 'Helemaal niet mee eens – Helemaal mee eens'), om zo mogelijke invloed van de autoriteit van de Rijksoverheid op proefpersonen te meten. Zie sectie proefpersonen voor de resultaten van de controlevragen.

Procedure

De werving van proefpersonen werd uitgevoerd door de auteur en onderzoeker Mireille Baltus. Nederlanders tussen 18 en 40 jaar zijn benaderd via Facebook, Instagram, LinkedIn, Whatsapp en middels SurveySwap om deel te nemen aan de vragenlijst van het experiment. Proefpersonen kwamen veelal uit het eigen sociale netwerk van de onderzoeker of werden geïntroduceerd om deel te nemen aan het onderzoek via dit sociale netwerk. De benaderde proefpersonen waren niet bekend met de specifieke inhoud van het onderzoek. In de introductie van het onderzoek werd aan proefpersonen het doel en de procedure van het onderzoek toegelicht. Om het werkelijke doel van het onderzoek niet prijs te geven werd er aangegeven dat het onderzoek de invloed van gender bij overheidsvertegenwoordigers van de Nederlandse Rijksoverheid onderzocht. Ook werd de vrijwilligheid van deelname en de vertrouwelijkheid van gegevens van het experiment benadrukt. Proefpersonen werden gevraagd om akkoord te gaan met de randvoorwaarden van het experiment en de eerder genoemde informatie vóór het starten van de vragenlijst. Deze introductie en de complete vragenlijst bevinden zich in bijlage 3.

Het experiment werd afgenomen via de online surveytool Qualtrics. Proefpersonen kregen één van de acht versies van de vragenlijst van het experiment in Qualtrics te zien. In bijlage 2 bevindt zich de verdeling van de acht versies en acht condities van het experiment. In de vragenlijst kregen alle proefpersonen één waarschuwingsboodschap met een Randstedelijk accent en één waarschuwingsboodschap met een licht Limburgs accent te horen. Het aanbieden van twee verschillende accenten aan proefpersonen zou namelijk de sociale betekenis tussen accent en de boodschap (van de overheid) beter kunnen stimuleren (Grondelaers & Van Hout, 2010b). Proefpersonen kregen zowel een mannelijke als een vrouwelijke spreker te horen die de waarschuwingsboodschap over gezondheid of veiligheid insprak. Versie één van de

vragenlijst bestond daardoor dus bijvoorbeeld uit audioboodschap 1 met licht Limburgs accent, vrouwelijke spreker en onderwerp veiligheid. Terwijl audioboodschap 2 bestond uit Randstedelijk accent, mannelijke spreker en onderwerp gezondheid. Proefpersonen werden verteld dat de audiofragmenten van echte campagnes van de Nederlandse Rijksoverheid kwamen en dat de gebruikte sprekers een baan bij de Rijksvoorlichtingsdienst ambiëren en werden opgeleid tot Rijksvoorlichter. Hierdoor was het mogelijk de boodschap in de audiofragmenten zo authentiek mogelijk te laten lijken en enige invloed door onervarenheid van de sprekers te verantwoorden. Ook werd het logo van de Rijksoverheid getoond bij iedere audioboodschap en werd de officiële 'jingle' van de Rijksoverheid aan elke audioboodschap toegevoegd om de geloofwaardigheid te vergroten. De procedure was voor iedere proefpersoon gelijk, onafhankelijk van de versie van de vragenlijst. Proefpersonen deden er gemiddeld vier tot vijf minuten over om de vragenlijst in te vullen.

Statistische analyse

De data en resultaten van het experimentele onderzoek zijn geanalyseerd met behulp van IBM SPSS Statistics 26. Een multivariate variantie-analyse (MANOVA) werd uitgevoerd om de hoofd- en interactie-effecten tussen de onafhankelijke variabelen Accent, Geslacht en Waarschuwingsboodschap te toetsen op de afhankelijke variabelen Waardering voor de spreker en Geloofwaardigheid van de spreker. De drie dimensies van Superioriteit, Warmte en Dynamiek binnen de afhankelijke variabele Waardering voor de spreker zijn vervolgens ook middels dezelfde wijze getoetst (MANOVA) om zo eerder gevonden effecten te verduidelijken. De mogelijkheid tot het maken van een Type I fout werd verkleind door het gezamenlijk toetsen van zowel de drie dimensies van Waardering voor de spreker als daarnaast de twee afhankelijke variabelen in twee aparte MANOVA's. Voor het beantwoorden van OV2 en OV3 werd de dataset gesplitst op de nominale variabele herkomstprovincie van proefpersonen en werden nogmaals dezelfde MANOVA's uitgevoerd. Op deze manier was het mogelijk te achterhalen of de herkomstprovincie van proefpersonen, specifiek Limburgers, ook een effect zou hebben van Accent, Geslacht en Waarschuwingsboodschap op de Waardering (Superioriteit, Warmte en Dynamiek) en Geloofwaardigheid van de spreker. Na het uitvoeren van de multivariate variantie-analyses werden ook de univariate analyses gerapporteerd voor verdieping en het beantwoorden van de hypotheses en onderzoeksvragen.

Resultaten

Tabel 2 toont de descriptieve statistieken voor de getoetste variabelen op basis van het volledige proefpersonensample.

Tabel 2. De gemiddeldes en standaardafwijkingen (tussen haakjes) van alle afhankelijke variabelen per conditie: Accent (licht Limburgs/Randstedelijk) vs. Geslacht (man/vrouw) vs. Boodschap (veiligheid/gezondheid) van totaal proefpersonen.

	Licht Limburgs				Randstedelijk			
	Man		Vrouw		Man		Vrouw	
	Veilig n = 50	Gezond n = 50	Veilig n = 49	Gezond n = 46	Veilig n = 46	Gezond n = 49	Veilig n = 50	Gezond n = 50
Waardering voor de spreker	4.56 (.63)	4.78 (.78)	4.61 (.75)	4.32 (.70)	4.53 (.76)	4.59 (.65)	4.86 (.70)	4.80 (.65)
- Superioriteit	4.27 (.98)	5.14 (1.23)	4.23 (.89)	3.90 (.93)	4.79 (1.01)	4.85 (.85)	4.86 (.83)	4.60 (.99)
- Warmte	5.50 (.90)	5.35 (.94)	5.45 (.73)	5.34 (.94)	4.83 (.85)	4.84 (.86)	5.17 (1.00)	5.20 (.84)
- Dynamiek	4.15 (.83)	3.99 (.87)	4.33 (.93)	3.97 (.86)	4.04 (1.11)	4.13 (.91)	4.64 (.80)	4.72 (.76)
Geloofwaardigheid van de spreker	5.16 (.80)	5.30 (.74)	5.04 (.67)	4.85 (.83)	4.88 (1.00)	4.94 (.68)	5.14 (.82)	5.08 (.78)

Accent (H1)

Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Boodschap op Geloofwaardigheid van de spreker en Waardering voor de spreker bleek een significant multivariaat effect van Accent ($F(2, 381) = 4.54, p = .011$). Uit univariate analyses bleek dat er een bijna significant effect was van Accent op Waardering voor de spreker ($F(1, 382) = 1.62, p = .071$). Een spreker met een Randstedelijk accent werd hoger beoordeeld op de waardering voor de spreker ($M = 4.57, SD = 0.50$) dan een spreker met een licht Limburgs accent ($M = 4.57, SD = 0.50$), hiermee kon H1a worden bevestigd. Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op de dimensies van Superioriteit, Warmte en Dynamiek bleek ook een significant multivariaat effect van Accent ($F(3, 380) = 22.41, p < .001$). Uit univariate analyses bleek dat er een effect was van Accent op

Superioriteit ($F(1, 382) = 15.36, p < .001$), Warmte ($F(1, 382) = 19.98, p < .001$) en Dynamiek ($F(1, 382) = 9.03, p = .003$). Een spreker met een Randstedelijk accent werd hoger beoordeeld op de dimensies van Superioriteit ($M = 4.78, SD = 0.07$) en Dynamiek ($M = 4.38, SD = 0.06$) dan een spreker met een licht Limburgs accent (Superioriteit: $M = 4.39, SD = 0.07$; Dynamiek: $M = 4.11, SD = .06$). Een spreker met een licht Limburgs accent werd daarentegen hoger beoordeeld op de dimensie van Warmte ($M = 5.41, SD = 0.06$) dan een spreker met een Randstedelijk accent ($M = 5.01, SD = 0.06$), wat het bijna significante effect van Accent op Waardering voor de spreker zou kunnen verklaren. Er bleek geen significant effect te zijn van Accent op Geloofwaardigheid van de spreker ($F(1,382) < 1$), hiermee kon H1b niet worden bevestigd.

Geslacht (H2 en OV1)

Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op Geloofwaardigheid van de spreker en Waardering voor de spreker bleek geen significant multivariaat effect van Geslacht ($F(2, 381) < 1$), hiermee kon H2 niet worden bevestigd. Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op de dimensies van Superioriteit, Warmte en Dynamiek bleek wel een significant multivariaat effect van Geslacht ($F(3, 380) = 15.45, p < .001$). Uit univariate analyses bleek dat er een effect was van Geslacht op Superioriteit ($F(1, 382) = 13.06, p < .001$), en Dynamiek ($F(1, 382) = 13.83, p < .001$). Een mannelijke spreker werd hoger beoordeeld op de dimensie van Superioriteit ($M = 4.76, SD = 0.07$) dan een vrouwelijke spreker ($M = 4.41, SD = 0.07$). Een vrouwelijke spreker werd daarentegen hoger beoordeeld op de dimensie van Dynamiek ($M = 4.42, SD = 0.06$) dan een mannelijke spreker ($M = 4.08, SD = 0.06$). Er bleek geen significant effect te zijn van Geslacht op Warmte ($F(1, 382) = 3.10, p = .079$).

Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op Geloofwaardigheid van de spreker en Waardering voor de spreker bleek ook een significant multivariaat interactie-effect van Accent en Geslacht ($F(2, 381) = 6.61, p = .002$). Uit univariate analyses bleek dat er een interactie-effect was van Accent op Waardering voor de spreker ($F(1,382) = 5.61, p = .001$) en Geloofwaardigheid van de spreker ($F(1,382) = 5.77, p = .003$). Een mannelijke spreker met een licht Limburgs accent werd hoger beoordeeld op de Waardering voor de Spreker ($M = 4.67, SD = .07$) en de Geloofwaardigheid van de spreker ($M = 5.24, SD = .08$) dan een vrouwelijke spreker met een licht Limburgs accent (waardering: $M = 4.47, SD = .72$; geloofwaardigheid: $M = 4.95, SD =$

.08). Een vrouwelijke spreker met een Randstedelijk accent werd hoger beoordeeld op de Waardering voor de Spreker ($M = 4.84, SD = .70$) en de Geloofwaardigheid van de spreker ($M = 5.11, SD = .08$) dan een mannelijke spreker met een Randstedelijk accent (waardering: $M = 4.56, SD = .72$; geloofwaardigheid: $M = 4.91, SD = .82$). Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op de dimensies van Superioriteit, Warmte en Dynamiek bleek een significant multivariaat interactie-effect van Accent en Geslacht ($F(3, 380) = 3.81, p = .010$). Uit univariate analyses bleek dat er een effect was van Accent en Geslacht op Superioriteit ($F(1, 382) = 7.14, p = .008$), Warmte ($F(1, 382) = 4.48, p = .035$) en Dynamiek ($F(1, 382) = 8.02, p = .005$). Een mannelijke spreker met een licht Limburgs accent werd hoger beoordeeld op de dimensies van Superioriteit ($M = 4.70, SD = 0.10$) en Warmte ($M = 5.43, SD = 0.09$) dan een vrouwelijke spreker met een licht Limburgs accent (Superioriteit: $M = 4.08, SD = 0.10$; Warmte: $M = 5.39, SD = 0.09$). Een vrouwelijke spreker met een licht Limburgs accent werd daarentegen hoger beoordeeld op de dimensie van Dynamiek ($M = 4.15, SD = 0.09$) dan een mannelijke spreker met een licht Limburgs accent ($M = 4.07, SD = 0.09$). Voor het Randstedelijke accent werd een mannelijke spreker ook hoger beoordeeld op de dimensie van Superioriteit ($M = 4.82, SD = 0.10$) dan een vrouwelijke spreker met een Randstedelijk accent ($M = 4.730, SD = 0.10$). Een vrouwelijke spreker met een Randstedelijk accent werd daarentegen hoger beoordeeld op de dimensies van Warmte ($M = 5.18, SD = 0.09$) en Dynamiek ($M = 4.98, SD = 0.09$) dan een mannelijke spreker met een Randstedelijk accent (Warmte: $M = 4.84, SD = 0.09$; Dynamiek: $M = 4.09, SD = 0.09$).

Waarschuingsboodschap

Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op Geloofwaardigheid van de spreker en Waardering voor de spreker bleek geen significant multivariaat effect van Boodschap ($F(2, 381) < 1$). Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op Superioriteit, Warmte en Dynamiek bleek ook geen significant multivariaat effect van Boodschap ($F(3, 380) < 1$).

Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op Geloofwaardigheid van de spreker en Waardering voor de spreker bleek geen significant multivariaat interactie-effect van Accent en Boodschap ($F(2, 381) < 1$). Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op Superioriteit, Warmte en Dynamiek bleek wel een significant multivariaat interactie-effect van Accent en Boodschap ($F(3, 380) = 3.93, p = .009$). Uit

univariate analyses bleek dat er een bijna significant effect was van Accent en Boodschap op Superioriteit ($F(1, 382) = 3.28, p = .071$) en Dynamiek ($F(1, 382) = 3.65, p = .057$). Een spreker met een licht Limburgs accent en een waarschuwingsboodschap over gezondheid werd hoger beoordeeld op de dimensie van Superioriteit ($M = 4.52, SD = 0.10$) dan een spreker met een licht Limburgs accent en een waarschuwingsboodschap over veiligheid ($M = 4.26, SD = 0.10$). Een spreker met een Randstedelijk accent en een waarschuwingsboodschap over veiligheid werd hoger beoordeeld op de dimensie van Superioriteit ($M = 4.83, SD = 0.10$) dan een spreker met een Randstedelijk accent en een waarschuwingsboodschap over gezondheid ($M = 4.73, SD = 0.10$). Een spreker met een licht Limburgs accent en een waarschuwingsboodschap over veiligheid werd wel hoger beoordeeld op de dimensie van Dynamiek ($M = 4.24, SD = 0.09$) dan een spreker met een licht Limburgs accent en een waarschuwingsboodschap over gezondheid ($M = 3.98, SD = 0.09$). Een spreker met een Randstedelijk accent en een waarschuwingsboodschap over gezondheid werd hoger beoordeeld op de dimensie van Dynamiek ($M = 4.43, SD = 0.09$) dan een spreker met een Randstedelijk accent en een waarschuwingsboodschap over veiligheid ($M = 4.34, SD = 0.09$). Er bleek geen significant effect te zijn van Accent en Boodschap op Warmte ($F(1, 382) < 1$).

Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuwingsboodschap op Geloofwaardigheid van de spreker en Waardering voor de spreker bleek geen significant multivariaat interactie-effect van Geslacht en Boodschap ($F(2, 381) = 4.54, p = .093$). Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuwingsboodschap op Superioriteit, Warmte en Dynamiek bleek wel een significant multivariaat interactie-effect van Geslacht en Boodschap ($F(3, 380) = 6.17, p < .001$). Uit univariate analyses bleek dat er een effect was van Geslacht en Boodschap op Superioriteit ($F(1, 382) = 15.43, p < .001$). Een mannelijke spreker met een waarschuwingsboodschap over gezondheid werd hoger beoordeeld op de dimensie van Superioriteit ($M = 4.99, SD = 0.10$) dan een mannelijke spreker met een waarschuwingsboodschap over veiligheid ($M = 4.53, SD = 0.10$). Een vrouwelijke spreker met een waarschuwingsboodschap over veiligheid werd hoger beoordeeld op de dimensie van Superioriteit ($M = 4.56, SD = 0.10$) dan een vrouwelijke spreker met een waarschuwingsboodschap over gezondheid ($M = 4.25, SD = 0.10$). Er bleek geen significant effect te zijn van Geslacht en Boodschap op Warmte ($F(1, 382) < 1$) en Dynamiek ($F(1, 382) < 1$).

Tenslotte, uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuwingsboodschap op Geloofwaardigheid van de spreker en Waardering voor de spreker bleek geen significant multivariaat interactie-effect van Accent, Geslacht en Boodschap

($F(2, 381) < 1$). Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op Superioriteit, Warmte en Dynamiek bleek ook geen significant multivariaat interactie-effect van Accent, Geslacht en Boodschap ($F(3, 380) = 2.04, p = .11$)

Publiek (OV2 en OV3)

Door de data van het experiment te splitsen naargelang de herkomstprovincie van proefpersonen was het mogelijk om de resultaten van de MANOVA's voor specifiek de Limburgse proefpersonen te achterhalen. In tabel 3 bevinden zich de descriptieve statistieken van de getoetste variabelen van alleen de Limburgse proefpersonen.

Tabel 3. De gemiddeldes en standaardafwijkingen (tussen haakjes) van alle afhankelijke variabelen per conditie: Accent (Licht Limburgs/Randstedelijk) vs. Geslacht (man/vrouw) vs. Boodschap (veiligheid/gezondheid) van alleen Limburgers.

	Licht Limburgs				Randstedelijk			
	Man		Vrouw		Man		Vrouw	
	Veilig n = 13	Gezond n = 13	Veilig n = 11	Gezond n = 13	Veilig n = 13	Gezond n = 11	Veilig n = 13	Gezond n = 13
Waardering voor de spreker	4.83 (.75)	4.99 (.76)	4.61 (.72)	4.32 (.79)	4.28 (.75)	4.52 (.64)	4.74 (.67)	4.90 (.55)
- Superioriteit	4.46 (1.15)	5.23 (1.52)	4.41 (.78)	4.17 (.87)	4.56 (.91)	4.68 (1.15)	4.81 (.72)	4.67 (1.05)
- Warmte	5.80 (.96)	5.85 (.75)	5.39 (.80)	5.26 (1.14)	4.82 (.88)	4.79 (.79)	4.92 (1.27)	5.26 (.94)
- Dynamiek	4.48 (.89)	4.12 (.86)	4.23 (.83)	3.77 (.87)	3.60 (1.15)	4.16 (.95)	4.54 (.80)	4.87 (.67)
Geloofwaardigheid van de spreker	4.92 (.73)	5.52 (.76)	4.95 (.52)	4.85 (.89)	4.65 (.93)	4.86 (.57)	4.94 (1.00)	4.95 (.50)

Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op Geloofwaardigheid van de spreker en Waardering voor de spreker bleek geen significant multivariaat effect van Accent ($F(2,91) < 1$). Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op Superioriteit, Warmte en Dynamiek bleek wel een significant multivariaat effect van Accent (F

(3, 90) = 5.18, $p = .002$).). Uit univariate analyses bleek dat er een effect was van Accent op Warmte ($F(1, 92) = 9.74, p = .002$). Limburgers beoordeelden een spreker met een licht Limburgs accent hoger op de dimensie van Warmte ($M = 5.57, SD = 0.14$) dan een spreker met een Randstedelijk accent ($M = 4.95, SD = 0.14$). Er bleek geen significant effect te zijn van Accent op Superioriteit ($F(1, 92) < 1$) en Dynamiek ($F(1, 92) < 1$).

Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op Geloofwaardigheid van de spreker en Waardering voor de spreker bleek een significant multivariaat interactie-effect van Accent en Geslacht ($F(2,91) = 4.61, p = .012$). Uit univariate analyses bleek dat er een interactie-effect was van Accent en Geslacht op Waardering voor de spreker ($F(1,92) = 9.29, p = .003$). Limburgers beoordeelden een mannelijke spreker met een licht Limburgs accent hoger op de Waardering voor de spreker ($M = 4.91, SD = .14$) dan een vrouwelijke spreker met een licht Limburgs accent ($M = 4.47, SD = .15$). Een vrouwelijk Randstedelijk accent werd daarentegen hoger beoordeeld op de Waardering voor de spreker ($M = 4.82, SD = .14$) dan een mannelijk Randstedelijk accent ($M = 4.40, SD = .15$). Er bleek geen interactie-effect te zijn van Accent en Geslacht op Geloofwaardigheid van de spreker ($F(1,92) = 2.83, p = .096$). Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op Superioriteit, Warmte en Dynamiek bleek een significant multivariaat interactie-effect van Accent en Geslacht ($F(3, 90) = 3.57, p = .017$). Uit univariate analyses bleek dat er een interactie-effect was van Accent en Geslacht op Warmte ($F(1, 92) = 3.79, p = .046$) en Dynamiek ($F(1, 92) = 7.86, p = .002$). Limburgers beoordeelden een mannelijke spreker met een licht Limburgs accent hoger op de dimensies van Warmte ($M = 5.82, SD = 0.19$) en Dynamiek ($M = 4.30, SD = 0.17$) dan een vrouwelijke spreker met een licht Limburgs accent (Warmte: $M = 5.33, SD = 0.20$; Dynamiek: $M = 4.00, SD = 0.18$). Voor het Randstedelijke accent bleken Limburgers juist een vrouwelijke spreker met een Randstedelijk accent hoger te beoordelen op de dimensies van Warmte ($M = 5.09, SD = 0.19$) en Dynamiek ($M = 4.70, SD = 0.17$) dan een mannelijke spreker met een Randstedelijk accent (Warmte: $M = 4.80, SD = 0.20$; Dynamiek: $M = 3.88, SD = 0.18$). Er bleek geen significant interactie-effect te zijn van Accent en Geslacht op Superioriteit ($F(1, 92) = 2.84, p = .112$).

Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op Geloofwaardigheid van de spreker en Waardering voor de spreker bleek geen significant multivariaat interactie-effect van Accent en Boodschap ($F(2,91) = 1.00, p = .372$). Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuingsboodschap op Superioriteit, Warmte en Dynamiek bleek wel een significant

multivariaat interactie-effect van Accent en Boodschap ($F(3, 90) = 2.70, p = .050$). Uit univariate analyses bleek dat er een effect was van Accent en Boodschap op Dynamiek ($F(1, 92) = 4.56, p = .018$). Limburgers bleken een spreker met een licht Limburgs accent en een waarschuwingsboodschap over gezondheid hoger te beoordelen op de dimensie van Dynamiek ($M = 4.06, SD = 0.23$) dan een spreker met een licht Limburgs accent en een waarschuwingsboodschap over veiligheid ($M = 3.90, SD = 0.19$). Een spreker met een Randstedelijk accent en een waarschuwingsboodschap over veiligheid werd door Limburgers hoger beoordeeld op de dimensie van Dynamiek ($M = 4.46, SD = 0.29$) dan een spreker met een Randstedelijk accent en een waarschuwingsboodschap over gezondheid ($M = 4.33, SD = 0.22$). Er bleek geen significant interactie-effect te zijn van Accent en Boodschap op Superioriteit ($F(1, 92) < 1$) en Warmte ($F(1, 92) < 1$).

Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuwingsboodschap op Geloofwaardigheid van de spreker en Waardering voor de spreker bleek geen significant multivariaat effect van Geslacht ($F(2,91) < 1$) en Boodschap ($F(2,91) < 1$). Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuwingsboodschap op Superioriteit, Warmte en Dynamiek bleek ook geen significant multivariaat effect van Geslacht ($F(3, 90) = 1.98, p = .123$) en Boodschap ($F(3, 90) < 1$).

Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuwingsboodschap op Geloofwaardigheid van de spreker en Waardering voor de spreker bleek geen significant multivariaat interactie-effect van Geslacht en Boodschap ($F(2,91) = 1.08, p = .343$) en Accent, Geslacht en Boodschap ($F(2,91) < 1$). Uit de meervoudige multivariate variantie-analyse van Accent, Geslacht en Waarschuwingsboodschap op Superioriteit, Warmte en Dynamiek bleek ook geen significant multivariaat interactie-effect van Geslacht en Boodschap ($F(3, 90) < 1$) en Accent, Geslacht en Boodschap ($F(3, 90) < 1$).

Limburgse proefpersonen vs. totaal aantal proefpersonen: Accent en Geslacht

Uiteindelijk bleek door de gemiddelde scores van de Limburgse proefpersonen en het totaal aantal proefpersonen met elkaar te vergelijken dat een mannelijke spreker met licht Limburgs accent hoger werd beoordeeld op de waardering voor de spreker ($M = 4.91, SD = .14$) door Limburgse proefpersonen ($n = 26$) dan door het totaal aantal proefpersonen in deze conditie ($N = 100, M = 4.67, SD = .07$). Limburgse proefpersonen beoordeelden een mannelijke spreker met een licht Limburgs accent ook hoger op de dimensie van Warmte ($M = 5.82, SD = 0.19$) en Dynamiek ($M = 4.30, SD = 0.17$) dan het totaal aantal proefpersonen (Warmte: $M = 5.43, SD = 0.09$; Dynamiek: $M = 4.07, SD = 0.09$). Limburgse proefpersonen ($n = 24$) beoordeelden een

vrouwelijke spreker met licht Limburgs accent niet hoger of lager op de Waardering voor de spreker ($M = 4.47$, $SD = .15$) dan het totaal aantal proefpersonen in deze conditie ($N = 95$, $M = 4.47$, $SD = .72$). Bovengenoemd gemiddelde van de Limburgse proefpersonen bij de conditie van de vrouwelijke spreker met licht Limburgs accent lag daarentegen wel dichterbij het middelpunt van de normaalverdeling (kleinere SD) dan het gemiddelde van de volledige proefpersonensample.

Conclusie en discussie

Dit onderzoek heeft getracht antwoord te geven op de algemene onderzoeksvraag: ‘Wat is het effect van een licht Limburgs accent vs. Randstedelijk accent in combinatie met het geslacht van de spreker in waarschuwingsboodschappen van de overheid?’, doormiddel van het uitvoeren van een experiment.

De eerste hypothese (H1) betrof: *‘Een spreker met een Randstedelijk accent wordt in publieke waarschuwingsboodschappen hoger beoordeeld dan een spreker met een licht Limburgs accent op de (a) waardering en (b) geloofwaardigheid van de spreker’*. Uit het onderzoek is inderdaad gebleken dat een spreker met een Randstedelijk accent hoger wordt beoordeeld op de waardering voor de spreker dan een spreker met een licht Limburgs accent, waardoor H1a kan worden bevestigd. Dit effect blijkt specifiek te gelden voor de beoordeling van het Randstedelijke accent op de dimensies Superioriteit en Dynamiek binnen waardering voor de spreker. Op de dimensie van Warmte wordt het licht Limburgse accent hoger beoordeeld dan het Randstedelijke accent. De resultaten van deze studie bouwen hiermee voort en bevestigen bevindingen uit eerdere literatuur die de verklaring onder andere leggen bij associaties die proefpersonen vormen bij het prestigieuze Randstedelijke accent ten opzichte van het minder-prestigieuze regionale Limburgse accent (Heijmer & Vonk, 2002; Grondelaers et al., 2010; Grondelaers et al., 2011; e.d.). Ook in het huidige onderzoek blijkt het prestigieuze Randstedelijke accent namelijk meer te worden geassocieerd met competentie en professionaliteit maar scoort het licht Limburgse accent hoger op de warmtedimensie doordat het Randstedelijke accent kan worden ervaren als afstandelijk en arrogant (Grondelaers et al., 2010; Grondelaers et al., 2011; Grondelaers et al., 2019a). In overeenstemming met voorgaand onderzoek dat ook de dimensie van Dynamiek meenam, wordt het Randstedelijke accent in deze studie wederom het hoogst beoordeeld op deze dimensie (Grondelaers et al., 2019a). Het toetsen van een sterker (oftewel in dit onderzoek genaamd ‘licht’) Limburgs accent in plaats van een mild Limburgs accent in het experiment zorgde er niet voor dat deze evaluatie van het

accent van de spreker significant veranderde voor het Limburgse accent. Het Randstedelijke accent blijft door deze bevinding dan ook het meest geschikt voor formele interactie.

De overheid brengt als autoriteit op het gebied van beleid een bepaalde mate van deskundigheid en status met zich mee (Seydel et al., 2002). Deskundigheid en betrouwbaarheid hebben invloed op de geloofwaardigheid waarmee een bron, zoals de Rijksoverheid en dus een spreker van de Rijksoverheid wordt waargenomen (Hoeken et al., 2009). De verwachting was dan ook dat er eveneens een effect zou worden gevonden van accent op de geloofwaardigheid van de spreker. De resultaten tonen aan dat dit effect niet is gevonden. Het lijkt er dus op dat het accent van een Rijksvertegenwoordiger geen invloed heeft op de geloofwaardigheid van de spreker, waardoor H1b niet is bevestigd. Een mogelijke verklaring hiervoor zou kunnen worden gevonden in de informatie die proefpersonen kregen over de sprekers in het onderzoek. De omschrijving van sprekers dat ze een baan bij de Rijksvoorlichtingsdienst ambiëren en worden opgeleid tot Rijksvoorlichter kan van (negatieve) invloed zijn geweest op de deskundigheid als onderdeel van de geloofwaardigheid die werd toegeschreven aan sprekers. Deze omschrijving is toegevoegd om enige invloed door onervarenheid van de sprekers te verantwoorden. Het tonen van het logo van de Rijksoverheid en het toevoegen van de officiële jingle aan de audioboodschap zou daarentegen weer de status en daarmee de deskundigheid van de sprekers hebben kunnen vergroot. Het is onduidelijk hoeveel effect deze omschrijving echt heeft gehad op de beoordeling van de geloofwaardigheid van de spreker of dat de oorzaak mogelijk toch lag bij de competentie van de sprekers zelf. Toekomstig onderzoek met gebruik van meer ervaren sprekers als Rijksvoorlichters zou kunnen uitwijzen of deze zelfde beschrijving leidt tot een alternatieve bevinding.

De tweede hypothese (H2) die centraal stond in dit onderzoek was: *‘Een vrouwelijke spreker in publieke waarschuwingsboodschappen wordt hoger beoordeeld dan een mannelijke spreker op de (a) waardering en (b) geloofwaardigheid van de spreker.’*. Volgens eerder onderzoek zouden proefpersonen de voorkeur geven aan een vrouwelijke spreker in een gesproken boodschap (Linek et al., 2010). Ook zouden vrouwelijke sprekers hoger worden gewaardeerd dan mannelijke sprekers (Grondelaers et al., 2019a). In tegenstelling tot deze bevindingen uit eerdere literatuur, is er in dit onderzoek geen significant bewijs gevonden voor een effect van geslacht van de spreker op de waardering en geloofwaardigheid van de spreker. Alleen op één dimensie van de waardering voor de spreker, namelijk Dynamiek, werd een vrouwelijke spreker wel hoger beoordeeld dan een mannelijke spreker. Een bevinding in overeenstemming met het onderzoek van Grondelaers et al. (2019a) naar deze dimensie. Ongeacht het feit dat dit bewijs niet voldoende is om H2 te kunnen bevestigen binnen deze

studie, is het nochtans zeer significant. Er zijn nog maar enkele bevindingen geweest over de dimensie van Dynamiek in onderzoek naar accenten (Grondelaers et al., 2019a). De huidige studie bekrachtigt het gegeven dat de dimensie van Dynamiek een karakteristiek vrouwelijke dimensie is waarmee vrouwelijke sprekers de eigen waardering kunnen verhogen (Grondelaers et al., 2019).

Ondanks dat er (bijna) geen effecten zijn gevonden voor de invloed van geslacht van de spreker blijkt er wel een significant interactie-effect te zijn gevonden tussen geslacht en het accent van een spreker. Een vrouwelijke spreker met een Randstedelijk accent wordt namelijk hoger beoordeeld op waardering en geloofwaardigheid dan een mannelijke spreker met een Randstedelijk accent. Binnen de waardering voor de spreker blijkt deze bevinding specifiek te worden teruggevonden bij de dimensies Warmte en Dynamiek. In overeenstemming met eerder onderzoek van Grondelaers et al. (2019a) naar de dimensie van Dynamiek blijkt het vrouwelijk Randstedelijke accent zo wederom dynamischer te worden gevonden dan het mannelijk Randstedelijke accent. De superioriteitsdimensie wordt wel hoger beoordeeld bij een mannelijke spreker, maar dit heeft geen invloed gehad op het gevonden effect op waardering voor de spreker. Bij een spreker met een Randstedelijk accent lijkt het dus wel te gelden dat een vrouwelijke spreker hoger wordt beoordeeld dan een mannelijke spreker. Vrouwelijke sprekers in combinatie met een specifiek accent en accentsterkte zijn bijna niet onderzocht behalve door Grondelaers et al. (2019a). De gevonden resultaten dragen daarom bij aan de kennis van accenten in communicatie, ondanks de verwerping van H2.

De huidige studie toont ook aan dat een mannelijke spreker met een licht Limburgs accent hoger wordt beoordeeld op waardering en geloofwaardigheid van de spreker dan een vrouwelijke spreker met een licht Limburgs accent. Dit effect bleek specifiek het geval te zijn bij de dimensies Superioriteit en Warmte binnen de waardering voor de spreker. Alleen op de dimensie van Dynamiek wordt een vrouwelijke spreker met een licht Limburgs accent hoger beoordeeld. Dit staat tegenover eerder onderzoek van Grondelaers (2019a) waarin gevonden werd dat vrouwen met een mild Limburgs accent over het algemeen hoger scoorden op de drie dimensies van Superioriteit, Warmte en Dynamiek dan mannen met een Limburgs accent. Een vrouwelijke spreker met een licht Limburgs accent wordt in de huidige studie ook niet hoger beoordeeld op waardering en geloofwaardigheid dan een spreker met een Randstedelijk accent. Enkel op de dimensie van Warmte wordt een vrouwelijke spreker met een licht Limburgs accent wel hoger beoordeeld dan een spreker met een Randstedelijk accent. De eerste onderzoeksvraag (OV1) van het onderzoek: *'Zorgt een vrouwelijke spreker met een licht Limburgs accent in publieke waarschuwingsboodschappen voor een hogere beoordeling van de (a) waardering en*

(b) *geloofwaardigheid van de spreker, dan een spreker met een Randstedelijk accent?*' kan daardoor alleen gedeeltelijk worden ondersteund. Grondelaers et al. (2019a) vonden al dat een mild vrouwelijk Limburgs accent bijna even hoog wordt gewaardeerd als het vrouwelijke Randstedelijke accent op de dimensies van superioriteit en dynamiek. Ook binnen deze huidige studie verschilden de gemiddeldes tussen het vrouwelijk licht Limburgse accent en het vrouwelijk Randstedelijke accent op deze dimensies maar weinig van elkaar, met iets meer dan een half procentpunt. De huidige bevindingen komen enigszins overeen met eerder onderzoek naar het Limburgse accent, maar verschillen niettemin van elkaar in dat het mannelijk Limburgse accent nu hoger wordt beoordeeld dan het vrouwelijk Limburgse accent, in plaats van omgekeerd. Het onderzoek geeft daardoor aanleiding om te veronderstellen dat de voorkeur voor het geslacht van de spreker mogelijk anders is bij waarschuwingsboodschappen van de overheid dan bij informelere boodschappen zoals is gebruikt in eerder onderzoek (Grondelaers et al., 2019a). Verder onderzoek is nodig om te ondervinden of de gevonden resultaten ook reproduceerbaar zijn en niet een eenmalige bevinding.

Het is interessant om te zien dat het Standaardnederlands niet meer de enige gewenste taalvariëteit is, en dat er ruimte is voor verandering binnen overheidscommunicatie. Dit onderzoek laat zien dat *regional flavouring* inderdaad de nieuwe norm aan het worden is onder Nederlanders. Het regionale Randstedelijke accent dat door zijn prestige als het nieuwe (neutrale) standaardaccent in Nederland zou kunnen worden ervaren (Grondelaers et al., 2016), blijkt namelijk het meest te worden geprefereerd binnen de huidige studie, naast het licht Limburgse accent. Bij het Randstedelijke accent wordt de voorkeur gegeven aan een vrouwelijke spreker terwijl voor het licht Limburgse accent een mannelijke spreker wordt geprefereerd. Het Randstedelijke accent blijft door deze bevinding dan ook het meest geschikt voor formele interactie en naast het Standaardnederlands de veiligste optie binnen overheidscommunicatie. Ondanks dat het Randstedelijke accent wordt beoordeeld als het meest geschikt voor formele interactie lijkt het licht Limburgse accent in overeenstemming met de bevindingen van Grondelaers et al. (2019a) ook steeds meer te worden geaccepteerd, waardoor de kloof tussen prestigieuze en niet-prestigieuze accenten mogelijk weer een stuk kleiner lijkt te zijn geworden (Grondelaers et al. (2019a)). Het is opmerkelijk dat met deze saillante resultaten er niet eerder onderzoek is uitgevoerd naar het effect van een accent bij sprekers in overheidscommunicatie. Vanwege de vernieuwende aard van deze studie is toekomstig onderzoek dan ook nodig om sluitende resultaten te behalen wat betreft het gebruik van een accent in overheidscommunicatie.

Er is geen verschil gevonden tussen de twee thema's van gezondheid en veiligheid in de publieke waarschuwingsboodschappen. Er is in deze studie gekozen voor het gebruik van twee verschillende onderwerpen om het mogelijk te maken een algemeen beeld te schetsen van de evaluatie van sprekers binnen waarschuwingsboodschappen van de Nederlandse Rijksoverheid. De manipulatie blijkt daarentegen ook niet sterk genoeg te zijn geweest om wel een eventueel effect te kunnen constateren. Wat wel opvallend was, was dat ondanks dat er in deze studie een minimaal significant interactie-effect is gevonden voor de variabelen geslacht van de spreker en waarschuwingsboodschap op de waardering en geloofwaardigheid van de spreker, er wel een significant interactie-effect is gevonden op de waardering voor de spreker in de univariate analyses. Ondanks dat dit resultaat niet mag worden meegenomen door het eerdere niet-significante effect in de multivariate analyses, zou dit het significante effect in de vervolganalyse van waardering voor de spreker op de dimensies Superioriteit en Dynamiek kunnen verklaren. Een mannelijke spreker met een waarschuwingsboodschap over veiligheid en een vrouwelijke spreker met een waarschuwingsboodschap over gezondheid worden namelijk het hoogst beoordeeld op de dimensie van Superioriteit door alle proefpersonen. Limburgse proefpersonen beoordelen een waarschuwingsboodschap over gezondheid het hoogst op de dimensie van Dynamiek wanneer de spreker een licht Limburgs accent heeft en een waarschuwingsboodschap over veiligheid bij een spreker met een Randstedelijk accent. Deze resultaten tonen gedeeltelijk aan dat de variabele Boodschap van belang zou kunnen zijn binnen dit onderzoeksveld en dat bepaalde sprekers een hogere superioriteit of dynamiek krijgen toegeschreven afhankelijk van het type boodschap of publiek. Het advies is daarom om deze variabele mee te nemen in vervolgonderzoek naar accenten in overheidscommunicatie. Toekomstig onderzoek zou daarnaast ook kunnen onderzoeken wat het effect is van het inzetten van een accent bij andere communicatieboodschappen van de overheid. Bijvoorbeeld of bij het communiceren van nieuw regionaal beleid aan burgers, het inzetten van een spreker met eenzelfde licht regionaal accent, bij zou kunnen dragen aan de waardering voor de spreker en een beter begrip van het nieuwe regionale beleid. Er zou namelijk kunnen worden onderzocht of het communiceren van nieuw regionaal beleid aan Limburgers door het gebruik van specifiek een mannelijke spreker met een licht Limburgs accent zorgt voor een hogere waardering voor de spreker en begrip van het beleid. In het bijzonder wanneer het nieuwe regionale beleid zou gaan om een onderwerp dat relevanter is voor deze regio, zoals de Regio Deal Parkstad Limburg waardoor onder andere slechte woningen in het gebied worden aangepakt en het centrum van Heerlen zal worden verbeterd (Rijksoverheid, 2020). Op deze manier zou er steeds meer

duidelijkheid kunnen komen over de rol van accenten in overheidscommunicatie en het communicatiebeleid van de Rijksoverheid ten goede van de Nederlandse maatschappij.

De laatste twee onderzoeksvragen (OV2 en OV3) waren opgesteld om te achterhalen of de herkomstprovincie van een proefpersoon van invloed is bij blootstelling aan hetzelfde regionale accent, dus *'Zorgt een spreker met een licht Limburgs accent in publieke waarschuwingsboodschappen voor een hogere beoordeling van de (a) waardering en (b) geloofwaardigheid van de spreker als proefpersonen zelf Limburgs zijn?'* of bij een bepaald geslacht en datzelfde regionale accent, namelijk *'Zorgt een vrouwelijke spreker (vs. mannelijke spreker) met een licht Limburgs accent in publieke waarschuwingsboodschappen voor een hogere beoordeling van de (a) geloofwaardigheid en (b) waardering van de spreker als proefpersonen zelf Limburgs zijn?'*. Er is tegenstrijdige literatuur bekend over de invloed van herkomstprovincie van de luisteraar op de waardering voor de spreker, specifiek voor Limburgers die luisteren naar een spreker met een Limburgs accent (Grondelaers et al., 2010; Van de Velde & Pinget, 2013; Pinget et al., 2014; Grondelaers et al., 2019a). De resultaten in deze studie tonen aan dat proefpersonen wel een spreker met een Limburgs accent hoger beoordelen op (de warmtedimensie binnen) de waardering voor de spreker wanneer zij zelf Limburgs zijn (OV2a), maar alleen wanneer gebruik wordt gemaakt van een mannelijke spreker. Een mannelijke spreker met licht Limburgs accent wordt ook hoger beoordeeld op de dimensies van Warmte en Dynamiek dan een vrouwelijke spreker met een licht Limburgs accent. Een vrouwelijke spreker met licht Limburgs accent wordt uiteindelijk niet hoger of lager beoordeeld op de waardering voor de spreker door Limburgse proefpersonen, waardoor OV3a niet kan worden ondersteund. Het onderzoek van Van de Velde en Pinget (2013) heeft aangetoond dat proefpersonen uit het Zuiden positiever waren over sprekers met een Limburgs accent. Dit effect verklaarden de onderzoekers vanuit de observatie dat Zuiderlingen, mede als reactie op de gepercipieerde dominantie van de Randstad (het Standaardnederlands), de eigen regionale identiteit versterken door meer gebruik te maken van regionale karakteristieken in de standaard taal, aldus het Limburgse accent (Van de Velde & Pinget, 2013). De huidige studie heeft deze bevinding gedeeltelijk kunnen bevestigen aangezien proefpersonen uit het Zuiden (Limburgers) inderdaad positiever zijn over sprekers met een Limburgs accent, mits het gaat om een mannelijke spreker.

Een mogelijke verklaring voor het feit dat alleen een mannelijke spreker met licht Limburgs accent hoger wordt beoordeeld is dat er in het onderzoek van Van de Velde en Pinget (2013) gebruik is gemaakt van een andere definitie van Zuiderlingen, namelijk luisteraars afkomstig uit de provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland, dan in het huidige onderzoek.

Dit onderzoek definieerde luisteraars uit het Zuiden als afkomstig uit alleen de provincie Limburg, waardoor het zou kunnen dat Limburgers mogelijk specifiekere voorkeuren hebben voor het type geslacht van de spreker dan de Zuiderlingen uit de drie provincies samen. Een interessante bevinding waardoor het duidelijk is dat in vervolgonderzoek naar het Limburgse accent en het Zuiden als herkomstregio van de luisteraar goed het onderscheid moet worden gemaakt tussen Zuiderlingen (Limburg, Noord-Brabant en Zeeland) en Zuiderlingen als specifiek Limburgers, Noord-Brabanders of Zeelanders.

Geloofwaardigheid van de spreker was niet eerder onderzocht in waarschuwingsboodschappen van overheidscommunicatie, maar is toegevoegd aan deze studie om ook hiervoor een mogelijk effect te meten van accent en geslacht van de spreker. Desondanks blijkt er geen significant effect te zijn gevonden voor geloofwaardigheid van de spreker waardoor OV2b en OV3b niet worden ondersteund.

Hoewel het huidige onderzoek een licht werpt op het nut van het gebruik van accenten in waarschuwingsboodschappen van de Nederlandse Rijksoverheid, heeft deze studie ook beperkingen. Een beperking van deze studie is dat er gelimiteerde mogelijkheden waren om Limburgse proefpersonen face-to-face te verzamelen binnen de tijdsperiode van het onderzoek. In verband met de coronavirus COVID-19 maatregelen waren bezoeken aan Universiteit- en Hogeschoolgebouwen in Limburg namelijk niet meer mogelijk. Ondanks deze beperking is het aantal verzamelde Limburgse proefpersonen voldoende om een adequaat eerste beeld te schetsen van het sentiment van Limburgers tegenover het eigen Limburgse accent in gebruik van overheidscommunicatie. Toekomstig onderzoek zou zich kunnen richten op het verzamelen van een nog grotere hoeveelheid Limburgse proefpersonen dan de 50 proefpersonen binnen dit onderzoek. Ook hier is het raadzaam om vervolgonderzoek onder andere leeftijdsgroepen te doen dan de leeftijdsgroep van 18 tot 40 jaar in deze huidige studie; wellicht liggen de relaties daar anders. Kristiansen en Giles (1992) vonden namelijk dat een jong publiek verschillende individuele voorkeuren hadden voor niet-standaard accenten, afhankelijk van de eigen woonplaats. Grondelaers en Van Hout (2010) vonden daarnaast ook verschillen in hoe jongere en oudere proefpersonen de gepresenteerde accenten in hun onderzoek evalueerden. Het is bijvoorbeeld interessant om te onderzoeken of bij Nederlandse proefpersonen met een hogere leeftijd (zoals 40 tot 70 jaar), waarbij nog langer gebruik is gemaakt van het Standaardnederlands in de communicatie van de Nederlandse Rijksoverheid, het Randstedelijke accent hoger of lager wordt beoordeeld dan bij jongere proefpersonen.

Uiteindelijk heeft het huidige onderzoek getracht een beter beeld te schetsen van het gebruik van accenten in overheidscommunicatie, specifiek het gebruik van een Randstedelijk

en licht Limburgs accent in waarschuwingsboodschappen van de Nederlandse Rijksoverheid. Uit de resultaten van het onderzoek blijken er inderdaad effecten te zijn gevonden van accent en geslacht van de spreker op de waardering en geloofwaardigheid en daarmee de opvolging van publieke waarschuwingsboodschappen door burgers. Deze studie draagt daardoor bij aan bestaande kennis van het gebruik van accenten in communicatie en overheidscommunicatie, met name de rol van accenten in *Instructional Crisis Communication* en *Public Warning*. Voor een overheid zoals in Nederland is het van belang om een gewaardeerde en geloofwaardige spreker te gebruiken in de communicatie van waarschuwingsboodschappen. Deze studie heeft aangetoond dat het Standaardnederlands niet meer de enige gewenste taalvariëteit is, maar dat er ruimte is voor verandering. Dit onderzoek laat zien dat het Standaardnederlands met een regionaal accent (*regional flavouring*) inderdaad de nieuwe norm aan het worden is onder Nederlanders. Het regionale Randstedelijke accent dat door zijn prestige als het nieuwe (neutrale) standaardaccent in Nederland zou kunnen worden ervaren (Grondelaers et al., 2016, is namelijk ook in publieke waarschuwingsboodschappen nog steeds geprefereerd, waarbij een vrouwelijke spreker wordt beoordeeld als de meest gewaardeerde en geloofwaardige spreker om deze boodschap over te brengen. Daarnaast wordt bij een boodschap voor een Limburgs publiek het juist aanbevolen een mannelijke spreker met een licht Limburgs accent te gebruiken. Deze nieuwe kennis over accenten in overheidscommunicatie draagt bij aan de Nederlandse samenleving doordat het gebruik van het juiste accent uiteindelijk zou kunnen zorgen voor een betere opvolging van publieke waarschuwingsboodschappen van de Rijksoverheid door burgers. Niettemin blijft toekomstig onderzoek ondanks de vernieuwende aard van deze studie nodig om uiteindelijk sluitende conclusies te kunnen trekken.

Literatuurlijst

- Bean, H., Sutton, J., Liu, B. F., Madden, S., Wood, M. M., & Mileti, D. S. (2015). The Study of Mobile Public Warning Messages: A Research Review and Agenda. *Review of Communication, 15*(1), 60-80, doi: 10.1080/15358593.2015.1014402
- Brown, C., & Cichocki, W. (1995). Listeners' reactions to four french accents: a study of gender as a variable in linguistic attitudes. *Linguistica Atlantica, 17*, 45-62.
<https://journals.library.mun.ca/ojs/index.php/LA/article/view/802/690>
- Giles, H. (1970). Evaluative reactions to accents. *Educational Review, 22*(3), 211-227. doi: 10.1080/0013191700220301
- Gluszek, A., & Dovidio, J. F. (2010). The Way They Speak: A Social Psychological Perspective on the Stigma of Nonnative Accents in Communication. *Personality and Social Psychology Review 14*(2) 214–237.
- Grondelaers, S., Van Hout, R., & Steegs, M. (2010). Do explicit social cues level perceptual differences between accents in Netherlandic Standard Dutch? Backus, A.; Keijzer, M.; Vedder, I. (ed.), *Artikelen van de zesde Anéla-conferentie*, 112 - 121. Delft : Eburon
- Grondelaers, S., & Van Hout, R. (2010a). Is Standard Dutch with a regional accent standard or not? Evidence from native speakers' attitudes. *Language Variation and Change, 22*(2), 221-239. doi: 10.1017/S0954394510000086
- Grondelaers, S., & Van Hout, R. (2010b). Evaluating Regional Accent Variation in Standard Dutch. *Journal of Language and Social Psychology, 29*(1), 101–116. doi: 10.1177/0261927X09351681
- Grondelaers, S., Van Hout., & Speelman, D. (2011). A perceptual typology of standard language situations in the Low Countries. In Tore Kristiansen and Nikolas Coupland (eds.), *Standard Languages and Language Standards in a Changing Europe*, 199-222. Oslo: Novus.
- Grondelaers, S., Van Hout, R., & Van der Harst, S. (2015). Subjective accent strength perceptions are not only a function of objective accent strength. Evidence from Netherlandic Standard Dutch. *Speech Communication, 74*, 1–11. doi: 10.1016/j.specom.2015.07.004
- Grondelaers, S., Van Hout, R., & Van Gent, P. (2016). Destandardization is not destandardization. Revising standardness criteria in order to revisit standard language typologies in the Low Countries. *Taal en Tongval, 68*(2), 119-149. doi: 10.5117/TET2016.2.GRON

- Grondelaers, S., Van Hout, R., & Van Gent, P. (2019a). Re-evaluating the prestige of regional accents of Netherlandic Standard Dutch. The role of accent strength and speaker gender. *Journal of Language and Social Psychology* 38(2): 215-236. doi: 10.1177/0261927X18810730
- Grondelaers, S., Speelman, D., & Van Gent, P. (2019b). Using big data to track ideology change and predict the future of Dutch. Lezing gehouden op het symposium Explaining variation, predicting change. Nijmegen, 21 september 2018.
- Heijmer, T., & Vonk, R. (2002). Effecten van een regionaal accent op de beoordeling van de spreker. *Nederlands Tijdschrift voor de Psychologie*, 57, 108-113.
- Kristiansen, T., & Giles, H. (1992). Compliance-gaining as a function of accent: Public requests in varieties of Danish. *International Journal of Applied Linguistics* 2(1).
- Kristiansen, T. (2009). The macro level social meaning of late modern Danish accents. *Acta Linguistica Hafniensia*, 40, 167-192. doi: 10.1080/03740460903364219
- Linek, S.B., Gerjets, P., & Scheiter, K. (2010). The speaker/gender effect: does the speaker's gender matter when presenting auditory text in multimedia messages?. *Instructional Science*, 38, 503–521. doi: 10.1007/s11251-009-9115-8
- Pinget, A.- F., Rotteveel, M., & Van de Velde, H. (2014). Standaardnederlands met een accent. Herkenning en evaluatie van regionaal gekleurd Standaardnederlands in Nederland. *Nederlandse Taalkunde*, 19(1). doi: 10.5117/NEDTAA2014.1.PING
- Rijksoverheid. (2019). Campagnes. *Rijksoverheid*. Opgehaald van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/campagnes>
- Rijksoverheid. (2020). Regio Deal Parkstad Limburg. *Rijksoverheid*. Opgehaald van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/regio-deals/de-regio-deals-van-10-regios/regio-deal-parkstad-limburg>
- Rose, N. (1993). Government, authority and expertise in advanced liberalism. *Economy and Society*, 22(3), 283-299. doi. 10.1080/03085149300000019
- Sellnow, D. D., Johansson, B., Sellnow, T. L., & Lane, D. R. (2019). Toward a global understanding of the effects of the IDEA model for designing instructional risk and crisis messages: A food contamination experiment in Sweden. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 27(2), :102–115. doi: 10.1111/14685973.122
- 34
- Sellnow, T., & Sellnow, D. (2010). The Instructional Dynamic of Risk and Crisis

Communication: Distinguishing Instructional Messages from Dialogue. *The Review of Communication*, 10(2), 112-126. doi: 10.1080/15358590903402200

Seydel, E., Van Ruler B., & Scholten, O. (2002). Overheidscommunicatie: de burger als medesubject en de handelende partij. *Tijdschrift voor Communicatiewetenschap*, 30(4). doi: https://ris.utwente.nl/ws/portalfiles/portal/6625568/K444____%5B1%5D.pdf

Van Bezooijen, R. (1994). Aesthetic evaluation of Dutch language varieties. *Language & Communication*, 14(3), pp. 253-263.

Van de Velde, H., & Pinget, A.- F. (2013). Standard Dutch with a Regional Accent. A study of the influence of regional background on the evaluation of regional accents. *Géolinguistique [Online]*, 14. doi: 10.4000/geolinguistique.957

Van Rooij, H. & Aarts, N. (2014). In dienst van beleid of in dienst van de democratie?. Een studie naar de waarden achter overheidscommunicatie. *Bestuurswetenschappen*, 68(1). Doi: https://tijdschriften-boombestuurskunde-nl.ru.idm.oclc.org/tijdschrift/bw/2014/1/Bw_0165-7194_2014_068_001_003.pdf

Bijlagen

Bijlage 1: Methode pre-test

Materiaal

Er werd één dezelfde boodschap ingesproken door twaalf verschillende sprekers, namelijk een publieke waarschuwingsboodschap over veiligheid:

“Code Rood. Houd rekening met stormachtig weer. Let op gevaarlijke situaties zoals omvallende bomen die door de regenval en wind kunnen ontstaan. Advies: Houd ramen goed dicht en vermijd losliggende materialen in- en om het huis.” (37 woorden).

Door maar één soort boodschap te gebruiken voor de pre-test konden respondenten de verschillende sprekers gelijk beoordelen en lag de focus niet op de tekst van de ingesproken boodschap. In totaal werden dertien audioboodschappen ingesproken door acht vrouwelijke en vier mannelijke sprekers. In de dertien audioboodschappen van de pre-test waren zes sprekers (vier vrouwen en twee mannen) afkomstig uit de provincie Limburg en zeven sprekers (vier vrouwen en drie mannen) afkomstig uit of verbleven in de provincies Utrecht (twee), Noord-Holland (twee), Zuid-Holland (één), Gelderland (één) of Overijssel (één). Eén mannelijke spreker maakte gebruik van de *matched-guise* techniek waarbij hij zowel de audioboodschap insprak met een licht Limburgs accent (spreker zes) als een Randstedelijk accent (spreker dertien). Uiteindelijk zijn er twee mannen (spreker 10: Randstedelijk, uit Noord-Holland, accentsterkte $M = 2.91$; spreker 6: licht Limburgs, uit Limburg, accentsterkte $M = 4.77$) en twee vrouwen (spreker 8: Randstedelijk, uit Noord-Holland, accentsterkte, $M = 3.00$; spreker 7: licht Limburgs, uit Limburg, accentsterkte $M = 4.50$) geselecteerd voor het experiment. Zie tabel 4 voor de details van de verschillende sprekers te vinden onder de statistische analyse van deze pre-test). Om het vrouwelijk Limburgse accent hoger te laten scoren op aantrekkelijkheid werd spreker zeven gevraagd nogmaals de twee boodschappen van het experiment in te spreken.

Proefpersonen

Een totaal van 23 respondenten namen deel aan de pre-test van het experiment. Eén respondent had de vragenlijst niet volledig afgemaakt en werd daarom verwijderd. Uiteindelijk zijn 22 respondenten meegenomen in de verder analyses en de resultaten van de pre-test. De randvoorwaarden van de pre-test, namelijk dat respondenten achttien jaar en ouder en Nederlands als moedertaal hadden was aan voldaan. Het meest voorkomende opleidingsniveau van respondenten was WO (50%). Opleidingsniveaus liepen uiteen van WO (elf), HBO (vijf)

tot MBO (zes). De gemiddelde leeftijd van respondenten was 26 jaar ($M = 26.18$, $SD = 7.08$). Leeftijden liepen uiteen van negentien tot 55 jaar, waarvan de respondenten van 55 jaar een uitbijter bleek te zijn. Binnen de 22 respondenten waren er vijftien vrouwen (68%) en zeven mannen (32%). Respondenten bleken in de volgende postcode gebieden te zijn geboren en opgegroeid: Overijssel (negen respondenten), Noord-Brabant (zes), Gelderland (drie), Utrecht (twee), Limburg (één), en Noord-Holland (één).

Instrumentatie

Aan het begin van de pre-test werden een aantal demografische vragen aan participanten gesteld. Er werd geïnformeerd naar hun leeftijd, moedertaal, opleidingsniveau (Basisschool, t/m WO), herkomstregio (wat is uw herkomstregio, oftewel de regio/streek waar u bent geboren en opgegroeid? – vul de postcode van deze regio in) en gender (met welk gender identificeert u zich het meest?). Daarna werd er na het beluisteren van elk audiofragment de volgende zelfde vragen gesteld aan iedere participant, namelijk: (1) ‘In welke provincie is deze spreker volgens jou geboren en opgegroeid?’ met als antwoordopties alle twaalf provincies van Nederland, (2) ‘Hoe aantrekkelijk vind je deze spreker?’ met één zevenpunts Likertschaal (Helemaal niet – Heel erg), (3) ‘Hoe intelligent klinkt deze spreker?’ met één zevenpunts Likertschaal (Helemaal niet – Heel erg), (4) ‘Hoe vlot klinkt deze spreker?’ één zevenpunts Likertschaal (Helemaal niet – Heel erg), en (5) ‘Hoe sterk vind je zijn/haar accent?’ één zevenpunts Likertschaal (Hij/zij heeft geen accent – hij/zij heeft een erg sterk accent’ Alle bovenstaande vragen zijn opgesteld aan de hand van Grondelaers et al. (2015). Daarnaast werd nog de vraag gesteld: ‘Hoe oud is deze spreker volgens jou?’ met antwoordopties (1) Onder de 20 jaar oud, (2) Tussen de 20 en 30 jaar oud, (3) Tussen de 30 en 40 jaar oud, (4) Tussen de 40 en 50 jaar oud, (5) Tussen de 50 en 60 jaar oud, en (6) Boven de 60 jaar oud.

Procedure

Het experiment werd afgenomen via de online surveytool Qualtrics. Nederlanders boven de achttien jaar zijn benaderd via Whatsapp om deel te nemen aan de pre-test. In de introductie van het onderzoek werden aan respondenten het doel en de procedure van het onderzoek toegelicht. Ook werd de vrijwilligheid van deelname en de vertrouwelijkheid van gegevens benadrukt. Vóór het starten van de vragenlijst moesten respondenten akkoord gaan met de randvoorwaarden van het experiment en de eerder genoemde informatie om deel te nemen.

Respondenten luisterden naar alle dertien audioboodschappen waarna na elke audioboodschap van gesproken voorgelezen tekst dezelfde vragen werden gesteld over verschillende aspecten van de spreker en het accent, zoals: ‘In welke provincie is deze spreker volgens jou geboren en

opgegroeid?’ en ‘Hoe sterk vind je zijn/haar accent?’. Ook werd er gevraagd naar aantrekkelijkheid, intelligentie, vlotheid en mogelijke leeftijd van de sprekers in de pre-test. De procedure was voor iedere respondent gelijk. Respondenten deden er gemiddeld 15 tot 20 minuten over om de vragenlijst in te vullen.

Statistische analyse

De data van de pre-test is geanalyseerd met behulp van IBM SPSS Statistics 26. Door het uitdraaien van de descriptieve statistieken en de resultaten van de sprekers met elkaar te vergelijken was het mogelijk om een geschikte definitieve keuze te maken in de vier sprekers voor het experiment.

Tabel 4. Gemiddelde beoordelingen van herkomstprovincie, aantrekkelijkheid, intelligentie, vlotheid, accentsterkte (gemiddelde en min-max scores) en leeftijd van de sprekers in de pre-test.

	Herkomst	Aantrekk	Intelli	Vlot	Accentsterkte		Leeftijd	
					Gemiddelde Range			
Neutraal-Rand Man								
Spreker 2	10.05 (Utrecht)	4.50	5.23	4.55	2.00	1 5	2.64 (30-40 jaar)	
Spreker 10	8.27 (N-H)	4.00	4.82	4.23	2.91	1 7	2.32 (20-30 jaar)	
Spreker 13	8.50 (N-H)	4.18	4.64	5.73	3.23	1 5	2.23 (20-30 jaar)	
Neutraal-Rand Vrouw								
Spreker 4	8.32 (N-H)	4.27	4.50	4.95	3.00	1 5	2.18 (20-30 jaar)	
Spreker 5	8.82 (Utrecht/ Overijssel)	4.23	4.41	4.27	2.59	1 4	2.41 (20-30 jaar)	
Spreker 8	8.09 (N-H)	5.09	5.14	4.86	3.00	1 5	2.05 (20-30 jaar)	
Spreker 12	8.64 (N-H/ Overijssel)	3.95	4.32	4.36	3.14	1 5	1.82 (20-30 jaar)	
Licht Limburgs Man								
Spreker 3	7.09 (N-B)	3.86	4.41	4.77	5.18	3 6	1.95 (20-30 jaar)	
Spreker 6	6.95 (Limburg/ N-B)	4.14	4.59	5.09	4.77	3 6	2.14 (20-30 jaar)	
Licht Limburgs Vrouw								
Spreker 1	5.82 (Limburg)	2.41	3.55	3.77	5.86	4 7	3.14 (30-40 jaar)	
Spreker 7	7.50 (N-B)	3.91	4.36	4.27	4.50	2 6	2.18 (20-30 jaar)	
Spreker 9	6.18 (Limburg)	2.50	3.18	3.18	5.86	3 7	2.64 (30-40 jaar)	
Spreker 11	5.68 (Limburg)	2.91	3.77	2.95	4.36	2 6	2.14 (20-30 jaar)	

Bijlage 2: Versies en verdeling condities experiment

Tabel 5. Een verdeling van de acht versies en acht condities van het experiment waarbij proefpersonen werden blootgesteld aan één versie met daarin twee van de acht condities van het experiment.

Versie 1	Conditie 1	Conditie 2
	Licht Limburgs accent Vrouw Veiligheid	Randstedelijk accent Man Gezondheid
Versie 2	Conditie 3	Conditie 4
	Licht Limburgs accent Vrouw Gezondheid	Randstedelijk accent Man Veiligheid
Versie 3	Conditie 5	Conditie 6
	Licht Limburgs accent Man Veiligheid	Randstedelijk accent Vrouw Gezondheid
Versie 4	Conditie 7	Conditie 8
	Licht Limburgs accent Man Gezondheid	Randstedelijk accent Vrouw Veiligheid
Versie 5	Conditie 2	Conditie 1
	Randstedelijk accent Man Gezondheid	Licht Limburgs accent Vrouw Veiligheid
Versie 6	Conditie 4	Conditie 3
	Randstedelijk accent Man Veiligheid	Licht Limburgs accent Vrouw Gezondheid
Versie 7	Conditie 6	Conditie 5
	Randstedelijk accent Vrouw Gezondheid	Licht Limburgs accent Man Veiligheid
Versie 8	Conditie 8	Conditie 7
	Randstedelijk accent Vrouw Veiligheid	Licht Limburgs accent Man Gezondheid

Bijlage 3: Vragenlijst experiment

Beste deelnemer,

Bedankt dat u mee wilt doen aan een onderzoek naar de invloed van gender bij overheidsvertegenwoordigers van de Nederlandse Rijksoverheid. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Mireille Baltus, masterstudent aan de Radboud Universiteit. **Bent u tussen de 18 en 40 jaar oud én is uw moedertaal Nederlands? Dan kunt u meedoen aan dit onderzoek!**

Wat wordt er van u verwacht?

Meedoen aan het onderzoek houdt in dat u een online vragenlijst gaat invullen. U gaat in totaal twee waarschuwingsboodschappen beluisteren van de Nederlandse Rijksoverheid. Daarna wordt u gevraagd om de sprekers in deze audioboodschappen te beoordelen. Het invullen van de vragenlijst kost ongeveer 5 minuten.

Vrijwilligheid

U doet vrijwillig mee aan dit onderzoek. Daarom kunt u op elk moment tijdens het onderzoek uw deelname stopzetten en uw toestemming intrekken. U hoeft niet aan te geven waarom u stopt. U kunt tot twee weken na deelname ook uw onderzoeksgegevens laten verwijderen. Dit kunt u doen door een mail te sturen naar mireille.baltus@student.ru.nl.

Wat gebeurt er met mijn gegevens?

De onderzoeksgegevens die in dit onderzoek verzameld worden, kunnen worden gebruikt voor datasets, artikelen en presentaties. De anoniem gemaakte onderzoeksgegevens zijn tenminste tien jaar beschikbaar voor andere wetenschappers. Als gegevens met andere onderzoekers worden gedeeld, kunnen deze dus niet tot u herleid worden. Alle onderzoeksgegevens worden op beveiligde wijze bewaard volgens de richtlijnen van de Radboud Universiteit.

Heeft u vragen over het onderzoek?

Voor vragen of opmerkingen met betrekking tot het onderzoek kunt u contact opnemen met Mireille Baltus (mireille.baltus@student.ru.nl).

Voor vragen over de verwerking van gegevens in dit onderzoek kunt u contact opnemen met: dataofficer@let.ru.nl.

ACCENTEN IN OVERHEIDSCOMMUNICATIE: DO OR DON'T?

TOESTEMMING: Geef hieronder uw keuze aan.

Door te klikken op 'Ik ga akkoord', geeft u aan dat u:

- Tussen de 18 en 40 jaar oud bent;
- Bovenstaande informatie heeft gelezen;
- Vrijwillig meedoet aan het onderzoek;
- Nederlands als moedertaal heeft.

Als u niet mee wilt doen aan het onderzoek, kunt u op de knop 'Ik wil niet meedoen' klikken.

Ik ga akkoord (doorgaan naar vragenlijst)

Ik wil niet meedoen

Wat is uw leeftijd?

Met welk gender identificeert u zich het meest?

Man

Vrouw

Wat is uw huidige of hoogstgenoten opleiding?

Basisschool

LBO/VBO

HAVO

VWO

MBO

HBO

WO

ACCENTEN IN OVERHEIDSCOMMUNICATIE: DO OR DON'T?

Wat is uw herkomstregio, oftewel de **regio/streek waar u bent geboren en opgegroeid?**
- selecteer de provincie

Wat is uw moedertaal?

Nederlands

Anders namelijk,

U gaat twee waarschuwingsboodschappen beluisteren van de Nederlandse Rijksoverheid. De sprekers in deze audioboodschappen ambiëren een baan bij de Rijksvoorlichtingsdienst en worden opgeleid tot Rijksvoorlichter. Na het beluisteren wordt u gevraagd om de sprekers in deze waarschuwingsboodschappen te beoordelen. Er zijn geen goede of foute antwoorden, u mag naar eigen mening antwoorden.

Zorg dat u zich gedurende het onderzoek in een rustige omgeving bevindt waarin u zich goed kunt concentreren.

Voorbeeld

(Het gebruiken van oortjes voor het beluisteren van de audio wordt aanbevolen)

▶ 0:00 / 0:09 ————— 🔊 ⋮

Werkt uw geluid goed?

Ja, start het onderzoek. Ik kan het bovenstaande audiofragment duidelijk horen en de spreker begrijpen.

Audioboodschap 1

Luister aandachtig naar bovenstaande waarschuwingsboodschap van de Rijksoverheid. Hierna worden er een aantal vragen gesteld over de **spreker**.

Volgens mij is deze persoon..

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Beetje niet mee eens	Neutraal	Beetje mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
Chic	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hoogopgeleid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Serius	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Modern	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Trendy	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Aardig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Een warme persoonlijkheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Behulpzaam	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fysiek aantrekkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Een goede overheidsvertegenwoordiger	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

De spreker lijkt mij..

Oneerlijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Eerlijk
Gemaakt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Oprecht

ACCENTEN IN OVERHEIDSCOMMUNICATIE: DO OR DON'T?

Niet te vertrouwen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Te vertrouwen	☐
Immoreel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Moreel	☐
Malafide	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Integer	☐
Corrupt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Onkreukbaar	☐
Onintelligent	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Intelligent	☐
Onervaren	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ervaren	☐
Incompetent	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Competent	☐
Slecht geïnformeerd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Goed geïnformeerd	☐
Dom	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Slim	☐
Incapabel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Capabel	☐

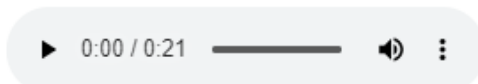
De boodschap van de spreker is helder/duidelijk

Helemaal mee oneens	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens	☐

Audioboodschap 2

Rijksoverheid

Luister aandachtig naar bovenstaande waarschuwingsboodschap van de Rijksoverheid. Hierna worden er een aantal vragen gesteld over de **spreker**.

ACCENTEN IN OVERHEIDSCOMMUNICATIE: DO OR DON'T?

Volgens mij is deze persoon..

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Beetje niet mee eens	Neutraal	Beetje mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
Chic	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hoogopgeleid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Serieus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Modern	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Trendy	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Aardig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Een warme persoonlijkheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Behulpzaam	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fysiek aantrekkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Een goede overheidsvertegenwoordiger	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

De spreker lijkt mij..

Oneerlijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Eerlijk
Gemaakt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Oprecht
Niet te vertrouwen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Te vertrouwen
Immoreel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Moreel
Malafide	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Integer
Corrupt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Onkreukbaar
Onintelligent	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Intelligent
Onervaren	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ervaren

ACCENTEN IN OVERHEIDSCOMMUNICATIE: DO OR DON'T?

Incompetent	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Competent
Slecht geïnformeerd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Goed geïnformeerd
Dom	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Slim
Incapabel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Capabel

De boodschap van de spreker is helder/duidelijk

Helemaal mee oneens	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

Ik zie de Nederlands Rijksoverheid als een autoriteit op het gebied van beleidsvorming

Helemaal niet mee eens	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

Bedankt voor uw deelname aan deze vragenlijst!

Uw antwoorden helpen mij onderzoek te doen naar de invloed van gender bij vertegenwoordigers van de Nederlandse Rijksoverheid. Hoe meer mensen de vragenlijst invullen, hoe nauwkeuriger ik onderzoek kan doen. Zou u deze vragenlijst daarom willen delen in uw omgeving?

Heeft u vragen of opmerkingen naar aanleiding van deze vragenlijst?
Neem dan contact op via mireille.baltus@student.ru.nl.

Link Surveywap --> <https://surveywap.io/sr/xQqZm57BC29pfPvR>